

**JAMES FENIMORE
COOPER ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★**

STOPAŘ

MLADÁ FRONTA 1968

2

ROMÁNOVÝ SEŠIT ZA 3,50 KčS

Neprostopnými americkými pralesy cestují do vzdálené pohraniční pevnůstky na březích jezera Ontario čtyři lidé: starý námořník Cap doprovází svou neteř Mabel k jejímu otci seržantu Dunhamovi; průvodce na této cestě plně nebezpečí jim dělá Lučihlav, Indián z kmene Tuskarorů, se svou ženou Červnovou rosou. Mabel neviděla otce již jedenáct let. Po matčině smrti si ji vzala na vychování vdova po důstojníkovi, jenž sloužil ve stejném pluku jako seržant Dunham. Z Mabel vyrostla hezká dívka, srdnatá, jak se na dceru vojáka sluší, přitom však jemná a citlivá; přes dlouhé odloučení miluje upřímně svého otce a má ráda i strýce Capa, i když je to svým způsobem podivín. Je totiž námořníkem do morku kostí, a všechno, co se nějak netýká moře, považuje za méněcenné. Však mu také Indiáni přezdívali Slaná voda. Nejvíce se vysmívá sladkovodní plavbě, a dostane proto také párkrát za vyučenou. Po několika dnech namáhavého putování spatří pojednou tenký proužek dýmu, který jim prozradí, že nedaleko nich jsou lidé. To je nabádá ještě k větší ostražitosti, neboť v té době byly anglické osady na americké pevnině ve válce s kanadskými Francouzi. Situaci navíc komplikovaly indiánské kmeny: některé byly na straně anglického krále Jiřího, jiné se zase přimkly k Francouzům. Proto se naši poutníci nakonec dohodli, že se k táboráku neznámých vypraví Mabel, neboť po ženě by přece nikdo nestřílel, a ostatní ji budou v úkrytu sledovat. Čekalo je však příjemné překvapení; u ohně seděli dva běloši a jeden rudoch, které vyslal Mabel naproti seržant Dunham. A věru si doprovod pro svou dceru nemohl vybrat lépe: byl to nejlepší zvěd Angličanů, slavný Stopař, jemuž Francouzi a kanadští Indiáni říkali Dlouhá karabina a Mohykáni Sokolí oko, se svým přítelem Čingašgukem neboli Velkým hadem, náčelníkem Delawarů. Druhý běloch se jmenoval Jasper Western, a protože byl plavcem na jezeře Ontario, a to neobyčejně zdatným, dostal přezdívku Sladká voda. Byl to mladík mužného a energického zevnějšku a příjemných způsobů. Mabel mu padla hned do oka a zdá se, že i jí se zalíbil. Zato dívčin

strýc, jakmile se dověděl, že Jasper je sladkovodní plavec, bez ustání ho popichuje a do nebe vynáší plavbu na moři. Stopař zatím připraví pro všechny zvěřinu a po krátkém odpočinku se vydají na poslední úsek cesty, jenž je nejnebezpečnější, protože všude v okolních lesích číhají Mingové, spojenci Francouzů. Nastoupili všichni do kanoe a pluli až k místu, kde řeka Oswego tvořila vodopád. Tam Stopař navrhl, aby obě ženy a Indiáni vystoupili, a došli po břehu a Jasper, Cap a on propluli vodopádem. Odůvodnil to tím, že by je přenášení člunu a nákladu zdrželo, ale především chtěl starého námořníka za jeho chvastounství vytrestat. Cap by nejraději vystoupil, nechtěl však přede všemi přiznat strach, a pak se bál ještě více Indiánů stahujících skalpy. Za letu vodopádem prožil chvíle smrtelné úzkosti, a potom musel chtít nechtě obdivovat Jasperovu dovednost. Za vodopádem se celá skupinka opět nalodila, tentokrát do dvou kanoi, neboť Jasper měl na tomto místě svou loďku ukrytou v křoví. Velký had se již napřed vydal podél břehu pátrat po nepřítelových stopách. Zanedlouho objeví podezřelé známky a varuje své přátele. Stopař posílá Jaspera, aby v lese rozdělal oheň a tak nepřátele odlákal. Pro ostatní zatím vytvoří důmyslný úkryt. A byl opravdu nejvyšší čas: Mingové brzy odhalili Jasperovu lest a vydali se za uprchlíky, jedna skupinka po řece, druhá podle břehu. Naštěstí úkryt minuli, jen jeden bojovník pojal podezření. Ale Čingašguk ho zneškodnil, dříve než ostatní Mingové cokoliv zpozorovali. Indiánovo mrtvé tělo však strhl proud a hrozilo bezprostřední nebezpečí, že je řeka vbrzku donese k jeho druhům. Proto se Jasper a Stopař rozhodli vsadit vše na jednu kartu. Museli se všichni stůj co stůj dostat na druhý břeh. V nejnepjatějším okamžiku, kdy pod sprškou střel Mingů přeplovali na vratké kanoi řeku, Lučihlav a jeho žena Rosa je zrádně opustili. Stopař v jedné kanoi s nasazením života upoutává pozornost Mingů na sebe, aby Jasper, Cap a Mabel v druhém člunu mohli bezpečně proplout. V další plavbě se rozhodli pokračovat až za tmy; dostanou se ještě do několika dramatických situací, ze všeho však šťastně vyvážnou, dokonce Velký had ukořistí jeden skalp.

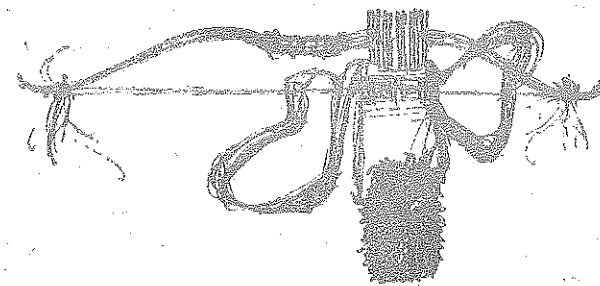
převrhl se a oba válečníci sletěli do vody. V peřejích voda nebývá hluboká, kromě míst, kde vyhlodá soutěsky, a tak se divoši nemohli sice utopit, ale ztratili pušky. Oba dělali, co mohli, aby se dostali ke svým druhům, plavali a brodili se, jak se dalo. Kanoe se zachytila na skále uprostřed řeky a zatím neměla význam pro žádnou stranu.

„Teď přišla naše chvíle,“ vykřikl Jasper, když se Irokézové brodili nejmělčí částí peřeje a byli nejvíce vystaveni ráně. „Můj je ten, který je výš proti proudu, tvůj je dolejší.“

Jasper byl vzrušujícím výjevem tak rozčilen, že vypálil dřív, než domluvil. Ale zřejmě minul, protože oba prchající pohrdlivě zamávali rukama. Stopař nevystřelil.

„Ne, ne, Sladká vodo,“ odpověděl, „nevyhledávám krveprolití bez příčiny. Moje kulka je z dobrého olova a pečlivě uhlazená a poslouží mi, až bude třeba. Nemám rád Mingy, to vidíš už z toho, že jsem se tak dlouho stýkal s Delawary, kteří jsou odedávna jejich úhlavními nepřáteli. Ale spouštím kohoutek na některého z těchto darebáků, jen když vím, že jeho smrt bude k něčemu dobrá. Nikdy jsem nezabil zvěř jen z rozmaru. Kdo dlouho žije sám v divoké přírodě, ví, že mám pravdu. Jedna smrt nám zatím stačí. Možná že teď budu muset použít Zvěrobijky, abych pomohl Hadovi, který těm ničemům dal tak nebojácně najevo, že je přímo za jejich zády. Ať se propadnu, jestli právě jeden z nich neslídí podél břehu jako nějaký mladý zajíc z posádky, který číhá za padlým stromem na veverka.“

Stopař při řeči ukazoval prstem a Jasper bystrým okem brzy rozeznal postavu. Jeden z mladých nepřátelských bojovníků zahořel touhou vyznamenat se a odplížil se od své skupiny k Čingašgukovu úkrytu. Mohykána asi oklamala nečinnost nepřátel, a kromě

toho se zabýval dalšími přípravami. Proto se Irokéz dostal až do příhodné blízkosti a zřejmě se chystal k palbě; Čingašguka nebylo ze západního břehu vidět. Peřej byla u ohybu Oswega, kde východní břeh tvořil tak hluboký oblouk, že Čingašguk byl v přímé čáře velmi blízko nepřátel, třebaže po souši ho od nich dělilo několik desítek metrů. Vzdušnou čarou byli Čingašguk i nepřátelská skupina přibližně stejně daleko od Stopaře a Jaspera. Vzdálenost obou pozorovatelů od slídícího Irokéze byla asi dvě stě metrů, což odpovídá šířce Oswega v těch místech.

„Tam někde je jistě Had,“ poznamenal Stopař a nespouštěl oči z mladého válečníka. „Zřejmě nedává pozor, že nechal krvelačného Minga přijít tak blízko.“

„Podívej se,“ přerušil ho Jasper, „tamhle je tělo Indiána, kterého Delaware zastřelil. Proud je zahnal na skálu a obrátil obličejem vzhůru.“

„Máš asi pravdu, hochu. Člověk je skoro jako kus plovoucího dřeva, když dodýchá. Tenhle Irokéz už nikdy nikomu neuškodí. Ale ten slídící divoch chce vzít skalp mému nejlepšímu a nejvěrnějšímu příteli.“

Stopař najednou ztichl, zvedl podivuhodně přesným pohybem svou neobyčejně dlouhou ručnici a vypálil, sotva se octla ve vodorovné poloze. Irokéz na protějším břehu právě mířil, když ho dostihl osudný posel ze Zvěrobijky. Vystřelil sice, ale ústí hlavně už mířilo do vzduchu. Mladík uskočil do křoví a jistě byl raněn, ne-li zabit.

„Slídící plaz je sám vinen,“ zamumlal Stopař stroze. Sklonil ručnici a pečlivě znovu nabíjel. „Znám se s Čingašgukem od dětství, bojovali jsme spolu na Horicanu, Mohawku, Ontariu a na všech krví zbrocených přechodech mezi francouzskou državou a naší. A ten ničema si myslel, že budu nečinně přihlížet, jak zabije ze zálohy mého nejlepšího přítele?“

„Oplatili jsme Hadovi, co pro nás udělal. Poplašil jsi je, darebáky, zalézají do skrýší, když vidí, že na ně dostřelíme přes řeku.“

„Ten zásah nebyl nic zvláštního, Jaspere, nic zvláštního. Zeptej se někoho z Šedesátého pluku, co dokázala Zvěrobijka, a to i tenkrát, když se na nás sypaly střely jako krupobití. Ne, tohle nic nebylo, hloupě se toulal a sám si přivolal kulku.“

„Co to k nám plave, je to pes, nebo jelen?“ Stopař strnul, protože nad peřejí přes řeku skutečně něco plavalo, co síla proudu stále víc strhovala. Pozornější pohled prozradil, že je to člověk a k tomu

Indián, tak dobře zamaskovaný, že ho hned nebylo poznat. Báli se lsti, a proto se dívali velmi pozorně na pohyby neznámého.

„Něco před sebou postrkuje a hlavu má jako plovoucí keř,“ řekl Jasper.

„To je, hochu, indiánská prohnanost; ale my jejich kouzla poctivě přemůžeme.“

Muž se blížil pomalu a pozorovatelé už zapochybovali, jestli jejich první dojem byl správný; ale když měl za sebou již dvě třetiny řeky, poznali ho.

„Velký had, na mou duši!“ zvolal Stopař. Díval se na svého druha a smál se, až mu tekly slzy radostí nad povedeným úskokem. „Přivázal si keř k hlavě, aby ji kryl, a rúžek s prachem pověsil nahoru. Pušku připoutal ke kmeni, který postrkuje před sebou, a tak plave k přátelům. Kolik takových žertíků jsme provedli na veliké cestě kolem Tye přímo před očima Mingů prahnoucích po naší krvi!“

„Třeba to vůbec není Had, Stopaři, nepoznávám jeho rysy.“

„Rysy! Kdo by hledal na Indiánovi rysy tváře? Ne, ne, hochu, barva rozhoduje. Jen Delaware může mít tohle pomalování! Jsou to jeho barvy, Jaspere, právě tak jako na tvé lodi vlaje kříž svatého Jirí a na francouzských ty jejich ubrusy umaštěné od rybích kostí a pečené zvěřiny. Jen pozoruj jeho oko, hochu, oko náčelníka — leskne se, hrdé jako při bitvě,“ promlouval Stopař s lehkým důrazem a dotkl se ukazovákem paže svého druha, „ale viděl jsem také, jak mu z očí tekly slzy jako déšť. Věř, že pod tou rudou kůží bije vřelé srdce, i když je to srdce a duše s jinými schopnostmi, než mají běloši.“

„Kdo zná Čingašguka, nikdy o tom nepochyboval.“

„Já to bezpečně vím,“ odpověděl Stopař hrdě, „protože jsem býval s ním, když truchlil i když se radoval; snášel žal jako muž, ačkoliv byl hluboce zdrcen, a radoval se jako náčelník, který ví, že bezstarostné veselí nejlépe sluší ženám jeho kmene. Ale teď ticho! Už jsme jako osadníci, kteří si šuškají do uší. Had má ostrý sluch. Ví, že ho mám rád a že ho chválím i za jeho zády. Ale nikdo není tak přirozeně skromný jako Delaware, i když připouštím, že by se napařoval jako nejhorší chvastoun, kdyby ho nepřátelé přivázali ke kůlu.“

Had teď doplaval ke břehu přímo před oba přátele. Když opouštěl protější stranu, jistě přesně věděl, kde jsou. Vylezl z vody, otrásl se jako pes a zvolal obvyklé — „Uf!“

KAPITOLA 6

*Oni se mění, všemocný oče,
ale duch jejich nedoznal změny...*

THOMSON

Když náčelník vystoupil na břeh, promluvil s ním Stopař jeho jazykem. „Bylo správné, Čingašguku,“ řekl vyčítavě, „abys sám číhal na tucet Mingů? Zvěrobijka mě sice málokdy zklame, ale od jednoho břehu Oswega k druhému je daleko. Tomu darebákovi bylo nad křovím vidět sotva hlavu a ramena, a kdo by neměl dost zkušenou ruku a zrak, jistě by ho minul. Měl jsi na to myslet, náčelníku! Měl jsi na to myslet!“

„Velký had je mohykánský bojovník, a když se vydá na válečnou stezku, vidí jen svoje nepřátele. Jeho otcové přepadávali Mingy už v dobách, kdy řeky teprve začaly téci.“

„Znám tvoje schopnosti, znám je dobře a vážím si jich. Nikdy nebudu vyčítat Indiánovi, že jedná jako Indián. Ale opatrnost je ctností válečníka. Kdyby se irokézští ďáblové nedívali na svoje přátele ve vodě, mohlo ti z nich být hezky horko.“

„Co zamýšlí Delaware?“ zvolal Jasper, když viděl, jak náčelník najednou odchází od Stopaře, míří k řece a zřejmě se chce znovu ponořit do vody.

„Snad není takový blázen, aby se vracel na druhý břeh pro nějakou zapomenutou maličkost?“

„Ne, to rozhodně ne. Had jedná obyčejně stejně rozumně jako statečně, ačkoliv byl tak nepozorný, když na něho dnes číhal Irokéz.“

„Jaký má tohle smysl? Podívej se, Delaware pluje k tělu, které uvázlo na skále. Proč se vydává tomuto nebezpečí?“

„Pro čest a slávu, tak jako urození páni opouštějí klidné domovy za mořem, kde už je nic netěšilo, jak mi říkali. To jsou srdce, která uspokojí jen boj.“

„Rozumím ti, tvůj přítel si šel pro skalp.“

„Patří to k jeho zvyklostem. My jsme běloši a nemůžeme znetvořovat nepřítelovu mrtvolu. Ale v očích rudochů je to ctnost.“

V tom okamžiku Irokézové divoče zaječeli a hned nato zarachotily jejich ručnice. Nepřítel se zuřivě snažil zahnat Delawara od jeho oběti. Asi tucet Irokézů se rozběhlo do řeky a několik se jich přímo vrhlo do pěnicího se proudu, jako by vážně pomýšleli na výpad. Ale Čingašguk pracoval klidně dál, chybně

rány mu neublížily, a dokončil s obratností vypěstovanou dlouholetou zkušeností, co si předsevzal. Zamával trofejí a vyrazil nejhrůznější válečný pokřik, jenž po celou minutu zněl ozvěnou pod klenbou tichého lesa a nad hladinou řeky tak děsivě, že se Mabel přikrčila hrůzou, kterou nedovedla potlačit, a její strýc na okamžik pomýšlel na útek.

„Nic takového jsem ještě od rudochů neslyšel,“ zvolal Jasper se strachem i s odporem a zacpával si uši.

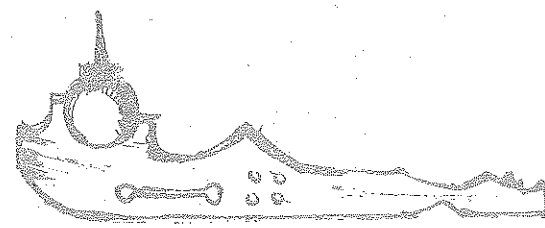
„To je jejich hudba, hochu. Také mi ty zvuky připadaly hrozné, když jsem byl mladší, ale nyní jich nedbám víc než hvizdu křiklavého lelka nebo zpěvu karolinského drozda. Teď už by mohli všlékat třebas všichni Indiáni, co jich je mezi vodopády a pevností, a vůbec by se mě to netklo. Nechci se vychloubat, Jaspere, ale kdo se dá zastrašit tím, co mu sdělí uši, nemá velkou odvahu. Rámus a křik poděsí ženu a děcko, ale nepostraší lesního zvěda, zvyklého hledět nepříteli do tváře. Had je teď jistě spokojen. Už jde a má skalp za pasem.“

Když Delaware vystoupil z vody, Jasper s odporem odvrátil hlavu. Delaware se podíval vítězoslavně na své druhy a pak se skryl v křovinách, aby si vyždímal kalikové kalhoty a připravil pušku k střelbě.

„Jaspere,“ řekl vůdce, „dojdi pro pana Capa a požádej ho, aby šel k nám. Máme na poradu jen málo času a musíme se rychle rozhodnout, než si Mingové vymyslí, jak nás zničit.“

Mladík poslechl; za několik minut již seděli všichni čtyři poblíž břehu a radili se, co podniknout. Byli dokonale skryti před nepřáteli, ale sami Indiány bedlivě sledovali.

V té době čas již tak pokročil, že zbývalo ještě několik minut šera, než den pohasne, a zdálo se, že noc bude temnější než jindy. Slunce již zapadlo a soumrak se na této rovnoběžce záhy měnil v temnotu hluboké noci. Uprchlíci skládali všechnu naději v tuto příhodnou okolnost, třebaže jim hrozilo zas jiné nebezpečí, že totiž hustá tma jim sice bude při útěku pomáhat, ale právě tak skryje pohyby lstivých nepřátel.

„Teď, přátelé,“ začal Stopař, „musíme určit plán. Je třeba jednat společně a mít na mysli svůj cíl a své schopnosti. Za hodinu bude v lesích tma jako o půlnoci. A jestliže se chceme dostat do pevnosti, nesmíme promeškat tuto výhodu. Co říkáte, pane Cape? Ačkoliv nemáte zkušenosti v bojích a v ústupech v lesích, váš věk vám dává právo, abyste v naší radě promluvil první.“

„Nu, podle mého soudu by bylo nejlepší nasednout do kanoe, jakmile se setmí tak, aby nás nepřátelské hlídky neviděly, a ujíždět s větrem o závod do přístavu.“

„To se lehkou řečí, ale hůř vykoná,“ odpověděl vůdce. „Na řece se vystavujeme zrakům nepřátel víc než v lese. A pak, pod námi jsou na Oswegu peřeje a myslím, že ani Jasper by jimi bezpečně za tmy neproplul. Co tomu říkáš, hochu? Odvážil by ses toho?“

„Souhlasím s panem Capem, že bychom měli použít kanoe. Mabel není tak zdatná, aby se mohla prodírat přes bažiny a vývraty za noci, jaká, dnes asi bude. Já sám se cítím na řece schopnější a odvažnější než nasouši.“

„Odvahu máš vždycky, hochu, a oko dost přesné, když uvážím, že jsi žil tak dlouho na slunné vodní hladině a tak málo v lesích.“

„Kdybych mohl s Hadem doplout pro druhou kanoe,“ řekl mladý lodník, „považoval bych cestu po vodě za nejbezpečnější.“

„Ano, snad to půjde, jakmile se trochu setmí. Had už je skoro nahý a pomůže ti. To by těm ďáblům udělalo čáru přes rozpočet.“

Sotva se domluvili o tom hlavním, začal se každý chystat na svůj úkol. Na les se již kladly večerní stíny, a když bylo všechno připraveno, aby se pokus zdařil, daly se předměty na druhém břehu už jen těžko rozeznat. Byl nejvyšší čas. Chytrý Indián dovede najít mnoho prostředků, jak překročit tak úzkou řeku. Proto byl Stopař jak na trní a hleděl, aby už byli pryč. Jasper a Čingašguk se ponořili do vody — mladík měl jen nůž a Delaware tomahavk. Snažili se postupovat co nejopatrněji, aby se neprozradili. Mezitím přivedl vůdce Mabel z jejího úkrytu a vyzval ji i Capa, aby šli podél břehu k začátku peřeje. Sám nastoupil do druhé kanoe, aby ji dopravil k těmž zákrutům. Bylo to snadné. Připlul s kanoe ke břehu a Mabel a strýc nasedli na svá místa. Stopař stál na zádi a přidržoval se keře, aby je rychlý proud nestrhl. Několik minut bez dechu čekali, jak dopadne smělý pokus jejich druhů.

Oba odvážlivci museli nejprve přeplout úžinu s prud-

kým a hlubokým proudem, než se dostali do té části peřeje, kde se již mohli brodit. Soutěskou pronikli rychle a oba se současně dotkli dna. Když ucítili pevnou půdu, vzali se za ruce a postupovali pomalu, co nejopatrněji k místu, kde tušili kanoi. Ale tma již velmi zhoustla a brzo poznali, že jim oči příliš nepomohou, a že musejí pátrat jen oním zvláštním pudem, kterým lovci najdou cestu, i když slunce zapadlo, nesvíí hvězdy a každý, kdo je méně zvyklý na lesní bludiště, by kolem sebe viděl jen nepřehlednou spleť. Proto se dal Jasper vést Delawarem, na jehož vůdcovské schopnosti se mohl nejlépe spolehnout. Ani tak nebylo lehké brodit se v této hodině hučící řekou a udržet si dobrou orientaci. Domnívali se, že jsou uprostřed. Oba břehy rozeznávali jen jako dva temnější pruhy. Proti nebi se dal břeh odlišit jen podle rozeklaných korun stromů. Chvilíci změnili směr, když nečekaně vstoupili do hluboké vody, protože věděli, že člun uvázl v nejmělké části peřeje. Jen to je vedlo a tak putovali asi čtvrt hodiny. Jasperovi se tato doba zdála nekonečnou a přitom zřejmě nebyli blíž hledanému předmětu než na začátku. Když už chtěl Delaware zastavit a říci svému druhovi, že bude nejlépe, když se vrátí na břeh a co nejrychleji odejdou, spatřil ve vodě muže, který se pohyboval téměř na dosah jeho paže. Jasper byl vedle něho, takže Čingašguk ihned pochopil, že Irokézové jdou za stejným cílem jako oni.

„Mingo!“ zašeptal Jasperovi do ucha. „Had ukáže svému bratru, co je to chytrost.“

Vtom i mladý plavec postřehl postavu a s hrůzou si uvědomil, co to znamená. Viděl, že se musí úplně spolehnout na delawarského náčelníka. Proto se držel za něj a jeho přítel zatím opatrně postupoval týmž směrem, kterým zmizel neznámý. V nejbližším okamžiku ho zas uviděli, zřejmě se brodil k nim. Voda

tak hučela, že bylo stěží slyšet cokoli jiného. Čingašguk se otočil a řekl rychle: „Spolehni se na chytrost Velkého hada.“

„Uf!“ zvolal neznámý divoch a dodal řečí svého kmenec: „Kanoi jsem našel, ale potřebuji pomoc. Pojď, zvedneme ji se skály.“

„Pomůžeme ti,“ odpověděl Čingašguk, který mu rozuměl. „Veď nás, jdeme za tebou.“

Neznámý nemohl v hluku řeky rozeznávat hlas ani přízvuk, a vedl oba, kam potřebovali. Drželi se těsně za ním a všichni tři rychle došli ke kanoi. Irokéz ji chytil na jednom konci, Čingašguk uprostřed a Jasper šel na druhý konec. Bylo důležité, aby cizí divoch nepoznal, že je mezi nimi bledá tvář. Mohl to objevit podle částí oděvu, které měl mladík ještě na sobě, i podle obrysu hlavy.

„Zvedni,“ řekl Irokéz stručně, jak mluví Indiáni. Bez velké námahy zvedli kanoi se skály, chvíli ji podrželi ve vzduchu, aby z ní vytekla voda, a pak ji pečlivě položili dnem na vodu. Všichni tři člun pevně drželi, aby jim jej prudký proud nevyrvál. Irokéz, jenž vedl, držel horní konec člunu a zamířil k východnímu břehu, k místu, kde na něho čekali jeho přátelé.

Delaware i Jasper věděli dobře, že v peřejích musí být ještě několik Irokézů, protože divoch, kterého potkali, nebyl jejich příchodem překvapen. Cítili, že musí být co nejopatrnější. Méně stateční a rozhodní muži by byli považovali za příliš nebezpečné odvážit se přímo mezi nepřátele. Ale tito tvrdí obyvatelé hranic neznali strach. Zvykli si na náhody a nyní si především uvědomovali, že musí protivníkům zabránit, aby se zmocnili člunu. Byli by rádi podstoupili ještě větší nebezpečí, aby loď získali. Jasper pokládal pro záchranu Mabel za nutné buď kanoi získat, nebo ji zničit, a proto už vytáhl nůž a chystal se loď rozříznout, aby se jí aspoň dočasně nedalo použít, kdyby

musel s Delawarem z nějaké příčiny kořist opustit. Irokéz, který je vedl, postupoval zvolna vodou ke svým přátelům. Nepouštěl člun z ruky a vlekl za sebou své nedobrovolné průvodce. Jednu chvíli již Čingašguk zvedl tomahavk a málem by byl důvěřivému a nic netušícímu Indiánovi rozrazil lebku, ale pak z opatrnosti zase změnil úmysl, aby smrtelný výkřik nebo plovoucí tělo nevyvolaly poplach. V nejbližším okamžiku litoval své nerozhodnosti, protože se všichni tři najednou octli uprostřed čtyřčlenné skupiny, která šla člun hledat.

Po obvyklých charakteristických výkřicích uspokojení se divoši horlivě chopili kanoi. Všichni zřejmě věděli, jak je důležité zajistit si člun; jedni, aby pobili své nepřátele, a druzí, aby si zabezpečili ústup. Ale setkání se skupinou divochů bylo tak nepředvídané a nepřítel tím nabyl takové převahy, že i Delaware na několik okamžiků ztratil svou vynalézavost a pohotovost. Všech pět Irokézů, zřejmě dobře obeznámených s úkolem, tlačilo člun k vlastnímu břehu; ani na chvíli se nezastavili, aby si pohovořili. Chtěli jen přibrat pádla, která už předtím zadrželi, a ve

třech nebo čtyřech pak nasednout do člunu s puškami a ruzky s prachem. Právě proto nepřeplovávali řeku již dříve, když se setmělo.

Tak se přátelé i nepřátelé přiblížili společně k východnímu okraji úžiny, kde stejně jako na západní straně byla řeka příliš hluboká a nedala se přebrodit. Tady si udělali krátkou přestávku, protože se museli rozhodnout, jak se dostanou s kanoi na druhou stranu. Jeden ze čtyř divochů, kteří se přidali k člunu, byl náčelník. Obvyklá úcta, již američtí Indiáni vzdávají zásluhám, zkušenosti a hodnosti, přiměla ostatní, aby mlčeli, dokud náčelník nepromluví.

Zastávka velmi zvyšovala nebezpečí, že si Indiáni všimnou Jaspera. Hoch však byl opatrný, sundal čapku a hodil ji na dno člunu. Protože neměl kazajku ani košili, nebudily obrysy jeho postavy ve tmě pozornost. U zádi kanoe se mohl také trochu lépe krýt, protože se Irokézové dívali přirozeně na druhou stranu. Hůř bylo Čingašgukovi. Byl přímo uprostřed nejzavilejších nepřátel a mohl se sotva otočit, aby na některého nenarazil. Zdánlivě se ani nezachvěl, ale všechny jeho smysly byly napjaty; byl připraven uprchnout nebo zasadit ránu, až nastane vhodný okamžik. Dával si pozor, aby se neohlížel na divochy za sebou, tím zmenšoval možnost odhalení, a s nezdolnou indiánskou trpělivostí čekal, až přijde chvíle činu.

„Všichni moji mladí muži kromě dvou u přídě a zádi přeplavou a vezmou své zbraně,“ řekl irokézský náčelník. „A ti dva zatlačí loď na druhou stranu.“ Indiáni tiše poslechli; Jaspera nechali u zádi a Irokéze, který kanoi našel, u přídě. Čingašguk se ponořil tak hluboko do řeky, že ho ostatní minuli a neobjevili. Šplouchání vody, pohyby paží a tlumené volání záhy ohlásily, že čtyři Indiáni, kteří se naposled přidali, již plavou. Jakmile si tím byl Delaware jist, vztyčil se, zaujal své dřívější místo u člunu a shledal, že zas nastal příhodný okamžik.

Méně zdrženlivý bojovník by teď asi zasadil zamýšlenou ránu. Ale Čingašguk věděl, že u peřejí za ním je ještě několik Irokézů; byl dosti zběhlý a zkušený, než aby se zbytečně vystavoval nebezpečí. Nechal Indiána na přídě, aby zavedl člun do hluboké vody, a všichni tři pak plavali k východnímu břehu. Jakmile se dostali do nejsilnějšího proudu, Delaware i Jasper se pohybovali tak, aby člun nepomáhali přes řeku, nýbrž aby jej brzdili. Neudělali to najednou ani neopatrně, jak by to snad provedl obyvatel souše, nýbrž obezřele a postupně, takže si Irokéz u přídě nejprve myslel, že zápolí se silou proudu. Kanoe ovšem letěla s proudem i při tomto protichůdném

úsilí a asi za minutu již plula v stále hlubší vodě pod peřejí. Tady však už Irokéz snadno postřehl, že ho zdržuje něco neobvyklého, a když se ohlédl, poznal, že přemáhá práci svých druhů.

Šestý smysl, který roste zkušeností, mu okamžitě řekl, že je sám s nepřáteli. Rozhrnul vodu a skočil Čingašgukovi na krk. Oba Indiáni nechali kanoi a zakousli se do sebe jako tygři. Uprostřed temné, ponuré noci se potýkali v živlu, který je tak nebezpečný v zápase o život. Zdálo se však, že zapomněli na všechno kromě kruté nenávisti a touhy zničit druhého.

Jasper teď měl sám v rukou kanoi, která plula po vodě jako odfouknuté pírkó. Nejprve mu napadlo, aby plaval na pomoc Delawareovi, ale když naslouchal supění obou zápolících, kteří se navzájem rdousili, uvědomil si tím jasněji, že musí zajistit člun. Proto plul co nejrychleji k západnímu břehu. Brzy ho dosáhl. Po krátkém hledání se mu podařilo najít ostatní přátele i svoje šaty. Několika slovy vysvětlil, za jakých okolností opustil Delaware a jak získal kanoi.

Když přátelé vyslechli Jasperovy zprávy, rozhostilo se hluboké ticho. Každý napjatě poslouchal a marně doufali, že zachytí nějaké známky a dovědí se něco o výsledku hrozného zápasu, jenž se právě odehrál ve vodě nebo snad ještě pokračoval. V neustálém hukotu pádícího proudu nebylo však nic slyšet a nepřátelé na protějším břehu takticky zachovávali mrtvé ticho.

„Vezmi si pádlo, Jaspere,“ řekl Stopař. Mluvil klidně, ale přátelům připadal jeho hlas smutnější než jindy.

„Jeď za mnou se svým člunem. Je nebezpečné zůstat tady ještě déle.“

„Ale co bude s Hadem?“

„Nemůžeme mu pomoci a vydáváme se příliš velkému nebezpečí, když tady pošetile zůstáváme a tlacháme jako ženy o svém neštěstí. Tahle tma má pro nás velkou cenu.“

Zdruhého břehu se ozval hlasitý, dlouhý a pronikavý řev a přerval Stopařovu řeč.

„Co znamená ten rámus, pane Stopaři?“ zeptal se Cap. „To je spíš křik ďáblů než hlas z křesťanského hrdla.“

„Křesťané to nejsou a ani jimi nechtějí být. Slovem ďáblův jste jim jistě neukřivdili. Byl to vítězný řev radosti. Bezpochyby ukořistili Hadovo tělo, ať živé, či mrtvé.“

„A co my!“ zvolal Jasper a pocítil upřímný, trýznivý žal, když si pomyslel, že mohl tohle neštěstí odvrátit, kdyby byl přítele neopouštěl.

„Nemůžeme náčelníkovi pomoci, hochu, a musíme co nejrychleji odtud.“

„A vůbec se nepokusíme ho zachránit? Ani se nedovíme, jestli je mrtev, nebo živ!“

„Jasper má pravdu,“ řekla Mabel, která se už vzpamatovávala, ale mluvila dosud chraptivým a zastřeným hlasem. „Nebojím se, strýčku, a zůstanu tady, dokud se nedovíme, co se stalo s naším přítelem.“

„To se zdá rozumné, Stopaři,“ řekl Cap. „Váš plavec přece nemůže opustit kamaráda. Těší mě, že plavci ze sladkých vod vědí, co se patří.“

„Rychle, rychle!“ odpověděl netrpělivý vůdce a již tlačil kanoi do vody. „Nic nevíte, a proto se ničeho nebojíte. Jestli vám záleží na životech, myslíte na to, abyste se dostali do pevnosti, a nechte Delaware v rukou osudu. Co nám zbývá! Tak dlouho chodí jelen lízat sůl, až ho přistihne lovec.“

KAPITOLA 7

*A to je — Yarrow — to je proud,
k němuž jsem v snách se vracel
a v představách zřel plynout jej?
Ten obraz, jež jsem ztrácel?
O, kéž by náhle harfeník
radostnou melodii
rozehnal stesk, jenž v tichu vznik
a do duše se vptíjí.*

WORDSWORTH

Mabel cítila, jak se jí rozbušila krev a jak jí zahřely tváře, když kanoe opět vyplula do silného proudu. Mraky se rozptýlily a noční tma již trochu ustoupila. Převísle stromy však tvořily při břehu hluboký stín, pod jehož ochranou mohly čluny poměrně bezpečně plout. Přesto si všichni plně uvědomovali své nejisté postavení. Jasper se chvěl strachem o dívku, a teď když pluli spolu, se neklidně rozhlížel při každém neobvyklém zvuku v lese. Pádlovali jen lehce a velmi opatrně. Sebemenší zvuk v dřímajícím tichu noci je mohl v této noční hodině prozradit bystrým irokézským uším.

To všechno ještě zvyšovalo velkolepý dojem, jakým okolí zapůsobilo na Mabel. Vždyť prožívala nejnapjatější okamžik svého mladého života. Byla bystrá, zvyklá sebekázní, a k tomu hrdá, že je dcerou vojáka. Nikdo nemohl říci, že by se bála, a přece se jí srdce několikrát rozbušilo; přitom však její krásné modré oči zářily rozhodností.

Zatímco tlumeně hovořili o tom i onom, klouzaly kanoe zvolna po proudu v hlubokém stínu západního břehu. Pádlo užívali, jen aby udrželi potřebný směr a správnou polohu člunu. Síla proudu se značně změnila, místy se voda zdála klidná, zatímco v úžinách tekla rychlostí dvě až tři míle za hodinu, a v peřejích dokonce dravost proudu nezkušené oko udivovala. Jasper soudil, že za dvě hodiny od chvíle, kdy vypluli, je proud zanesl do ústí řeky. Se Stopařem se shodl, že bude prospěšnější nechat čluny, aby pluly samy, aspoň do té doby, dokud nevyvážnou z bezprostředního nebezpečí odhalení. Dávali pozor, aby mluvili tiše, i když se v těchto obrovských, téměř nekonečných lesích, kde vládl klid a naprostá opuštěnost, příroda ozývala tisíci výmluvnými hlasy noční divočiny. Ve změní stromů šelestil vánek, voda místy hučela u břhů. Tu a tam zapraskala větev nebo se lehce rozkolébal strom a třel se o jiný kmen. Jenom živí tvorové nevydávali ani hlásku. Jednu chvíli se sice Stopařovi zdálo, že zaslechl z dálky zavýtí vlka; v těchto lesích se jich několik toulalo. Ale byl to tak vzdálený a nejistý zvuk, že jej spíš mohl přičítat své fantazii. Když však požádal ostatní, aby přestali mluvit, zachytilo jeho pozorné ucho zvláštní zvuk, jako když se ulomí suchá větev. Jestli ho neklamal sluch, přicházel ze západního břehu. Kdo ten zvuk zná, pochopí, jak bystře jej ucho vnímá a jak snadno se rozpozná zapraskání větévky pod lidskou nohou od všech jiných lesních šramotů.

„Po břehu jde člověk,“ řekl Stopař Jasperovi. Nešeptal sice, ale mluvil tak tiše, aby ho nebylo slyšet na větší vzdálenost. „Copak už mohli prokletí Irokézové přejít bez člunu a se zbraněmi řeku?“

„Možná, že je to Delaware. Šel by jistě za námi po této straně a ví, kde nás má hledat. Zajedu blíž a přesvědčím se.“

„Jeď, hochu, ale tiše, a rozhodně nevystupuj na břeh za tak nejistých okolností.“

„Je to rozumné?“ zeptala se prudce Mabel a neopatrně zvýšila hlas.

„Velmi nerozumné, jestli budete mluvit tak hlasitě, dívkenko. Na válečné stezce je mlčení dvojnásobnou etností. Jdi, Jaspere, a dokaž, že jsi důvtipný a obezřetný.“

Člun se odpoutal tiše od Stopařova a tma jej pohltila, dřív než Mabel uvěřila, že se mladík odváží sám vykonat úkol podle jejího mínění tak neobyčejně nebezpečný. Když Jasperova kanoe zmizela, nastaly minuty plné úzkosti. Nikdo nemluvil a takřka ani nedýchal, tak dychtivě si všichni přáli zachytit sebemenší zvuk z břehu. Ale všude panovalo stejné

slavnostní, ba až vznešené ticho jako předtím. Jen šplouchání vody, hrnoucí se přes překážky, a šumění stromů rušilo ticho dřímajícího lesa. Po chvíli zase zaslechli praskot suchých větví a Stopař měl dojem, že se k němu donesl tlumený hovor.

„Možná že se mýlím,“ řekl, „protože naše fantazie často vidí, po čem srdce touží, ale znělo to jako tlumený hlas Delawarův.“

„Bloudí snad duchové divochů po lesích?“ zeptal se Cap.

„Vidím něco na vodě,“ zašeptala Mabel, která od chvíle, co Jasper zmizel, upřeně hleděla do tmy.

„Je to kanoe,“ odpověděl vůdce s velkým ulehčením. „Jistě je všechno v pořádku, jinak by se byl Jasper dávno ozval.“

Cestující se na obou loďkách mohli dobře vidět teprve tehdy, když se k sobě tak přiblížily, že pluly bok po boku. Jasper pádloval na zádi svého člunu. Druhý muž seděl na přídi. Když mladý plavec zakormidloval, aby Stopař a Mabel viděli jeho druhu do tváře, oba poznali Delawara.

„Čingašguku, bratře!“ zvolal vůdce delawarským nářečím a rozechvělý hlas prozradil sílu jeho citu. „Mohykánský náčelníku, mé srdce se raduje. Již tolikrát jsme spolu bojovali a všechno ve zdraví přestáli, ale teď jsem se bál, že se už neshledáme.“

„Uf! Mingové jsou baby! Tři skalpy mi visí za pasem. Nedovedou se bít s Velkým hadem Delawarů. V srdcích jim neteče krev. Už se v duchu vracejí zpátky za Velké jezero.“

„Byl jsi tedy mezi nimi, náčelníku? A co se stalo s bojovníkem v řece?“

„Proměnil se v rybu a teď leží na dně s úhoří. Ať mu jeho bratři hodí udičku. Spočítal jsem nepřátele, Stopaři, a sáhl jsem si na jejich pušky.“

„Ach, myslel jsem, že si na ně troufne!“ zvolal vůdce anglicky. „Ten odvážlivec byl mezi nimi a všechno nám o nich vylíčí. Mluv, Čingašguku, ať to mohu povědět i našim přátelům.“

Delaware teď pomalu a vážně vyprávěl, co objevil od chvíle, kdy ho Jasper naposled viděl zápasit ve vodě s nepřítelem. O osudu svého protivníka už nemluvil — není zvykem, aby se bojovník chlubil při stručném a věcném vyprávění. Jakmile zvítězil v tom hrozném boji, doplaval k východnímu břehu, vylezl opatrně na břeh a zamířil k Irokézům. Kryla ho tma, nikdo ho neobjevil, a dokonce o jeho totožnosti nikdo neměl ani potuchy. Jen jednou se ho ptali, kdo je; když odpověděl, že Lučihlav, už se ho nikdo na nic neptal. Z jejich letmých poznámek se brzo dozvěděl, že chtěli chytit hlavně Mabel a jejího strýce, o jehož

hodnosti zřejmě dostali mylné údaje. Tím se také dostatečně přesvědčil, že je Lučihlav zradil, ač bylo zatím těžko pochopit příčinu, protože ještě nedostal odměnu za svoje služby.

Stopař pověděl svým druhům jen to, o čem myslel, že je to uklidní. Zároveň je upozornil, že teď je vhodná chvíle, aby co nejdříve vyrazili, dokud se Irokézové nevzpamatují ze zmatku, který mezi nimi vyvolaly jejich ztráty.

„Nepochybuji o tom, že je najdeme dole u peřejí,“ pokračoval. „Osud rozhodne, jestli proplujeme, nebo jim padneme do rukou. Ale odtamtud už je do pevnosti jen takový kousek, že jsem uvažoval o tom, abychom s Mabel vystoupili na břeh. Dovedl bych ji stezkami do pevnosti a kanoe bychom ponechali napospas vlnám.“

„To se nepodaří, Stopaři,“ přerušil ho prudce Jasper. „Mabel není tak silná, aby za takové noci chodila po lesích. Pusť ji ke mně do člunu a převezu ji peřejemi, ať je sebevětší tma, nebo tam nechám život.“

„Nepochybuji, že bys obětoval život, hochu; nikdo nepochybuje, že chceš prospět seržantově dceři. Ale kdo by v takové noci, jako je dnes, bezpečně proplul oswegskými peřejemi?“

„A kdo ji dovede bezpečně do pevnosti, když vystoupí na břeh? Copak není na břehu stejná tma jako na vodě? Nebo myslíš, že znám svou práci hůř než ty?“

„Mluviš odvážně, Jaspere; když ztratím ve tmě cestu — ale nikdo ti neřekne, leda lhář, že se mi to někdy stalo, přesto bych ji však mohl ztratit — nic horšího by se nestalo, než že bychom přespali v lese. Ale stačí, abys chybně pohnul pádlem nebo aby se loď odchytila ze správného směru, a zvrhnete se oba do vody; pak je hodně pravděpodobné, že by seržantova dcera živá nevyvázla.“

„Ať tedy Mabel rozhodne sama. Jsem si jist, že jí v kanoe bude bezpečněji.“

„Oběma vám důvěřuji,“ odpověděla dívka, „a nepochybuji, že oba uděláte všechno, abyste dokázali mému otci, jak si ho vážíte. Ale přiznám se, že bych nerada opouštěla kanoe, když vím, že v lesích jsou tak strašní nepřátelé. Ať můj strýc rozhodne místo mne.“

„Lesy mě nelákají, když se nám tak krásně pluje po řece,“ řekl Cap.

„Mabel by si měla přisednout,“ navrhl Jasper. „Moje kanoe je prázdná a sám Stopař uzná, že na vodě mám jistější oko.“

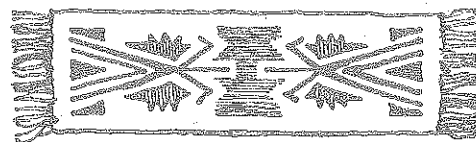
„To rád přiznám, hochu. Voda je tvůj živel a nikdo

ti neupře, že se v něm vyznáš. Máš docela pravdu, že seržantova dcera bude v tvém člunu bezpečnější. Měl bych ji u sebe rád, ale musím jí radit poctivě, protože mi na jejím blahu upřímně záleží. Zajed s člunem až k mému, Jaspere, a já ti předám vzácný poklad, který budeš bedlivě opatrovat.“

„Budu ji střežit jako oko v hlavě,“ odpověděl mladík a bez meškání připlul se svým čluncem. Mabel přestoupila z jedné kanoe do druhé a posadila se na zavazadla, jež byla dosud jediným nákladem člunu. Nato se obě kanoe na malou vzdálenost oddělily a muži začali pádlovat, ale velmi opatrně, aby nezpůsobili hluk. Hovor pomalu ustal. Čím více se blížili k obávané peřejí, tím více si uvědomovali, jak je ta chvíle vážná. Nepřátelé se jistě vynasnaží, aby se tam dostali dříve. Sotva kdo by se pokusil proplout peřejí za tak hluboké tmy. Proto Stopař nepochyboval, že nepřátelské skupiny číhají na obou březích a doufají, že je chytanou, až vyjdou z člunů. Ale nebyl by navrhoval, aby vystoupili, kdyby nevěřil, že dovede naději Irokézů na vítězství zvrátit v úplnou porážku. Teď však všechno záleželo na obratnosti kormidelníků obou kanoí. Na tom, zda některá narazí na skálu, rozbije se nebo se aspoň převrátí. Pak je ohrozí nejen řeka sama, ale Mabel jistě padne pronásledovatelům do rukou. Vše záleželo na největší opatrnosti. Každému se hlavou honilo tolik myšlenek, že nikomu nebylo do řeči, a tak se hovor omezil jen na nejnütnější.

Kanoe ujížděly tiše dál po řece a už bylo slyšet hukot peřejí. Cap musel sebrat všechnu sílu, aby zůstal sedět v člunu, když se přibližovaly ty hrozivé zvuky. Ještě se živě pamatoval na vodopád. Představoval si, že přejezd peřejí bude právě tak nebezpečný jako sjezd krkolomným vodopádem, kterým dnes projeli, ba že bude ještě děsivější. Starý námořník se však mýlil. Oswegská peřej a oswegský vodopád se povahou i prudkostí velmi liší. Oswegská peřej je jen dravý proud, který se žene mezi mělčinami a skalami, zatímco vodopád si zasloužil svůj název, jak jsme již ukázali.

Mabel jistě cítila strach. Ale bylo jí všechno nové a natolik se spoléhala na svého průvodce, že se ovlád-

la. Nebyla by zůstala tak klidná, kdyby byla lépe věděla, co je může potkat, nebo kdyby si jasněji dovedla představit, jak je člověk bezmocný proti mohutné, velkolepé přírodě.

„To je místo, o kterém jste mluvil?“ zeptala se Mabel Jaspere, když poprvé zaslechla hukot peřejí.

„Ano, ale prosím vás, důvěřujte mi. Držte se pevně kanoe a ničeho se nebojte!“

V příštím okamžiku je prudký proud vtáhl do peřejí. Mabel, víc užaslá než poděšená, neviděla tři nebo čtyři minuty kolem sebe nic než tříšť pěny a neslyšela než hukot vody. Mnohokrát se zdálo, že se kanoe rozbije v některé zpěněné divoké vlně, kterou bylo vidět i v této tmě. Ale vždycky zas bez pohromy vyklouzla, vedena silnou paží kormidelníka. Jen jedenkrát, když se úplně otočila, se zdálo, že Jasper již křehkou loďku neovládne. Ale mladík vynaložil zoufalé úsilí a podařilo se mu člun zvládnout a dostat se znovu do úžiny, z níž odbočil. Brzy byl odměněn za všechnu úzkost — člun plul bezpečně a tiše v hluboké vodě pod peřejemi. Nenabral ani tolik vody, co by stačilo na jeden doušek.

„Už je to za námi, Mabel,“ zvolal radostně mladík.

„Je po nebezpečí a teď už opravdu uvidíte otce, snad ještě dnes v noci.“

„To je skvělé, Jaspere. Za tohle štěstí vděčíme vám.“

„Stopař se zasloužil stejným dílem; ale kde je druhý člun?“

„Vidím něco na hladině blízko nás; snad to není kanoe našich přátel?“

Několika silnými údery pádla dorazil Jasper k přemětu. Byla to druhá kanoe, převrácená a prázdná. Sotva to mladík zjistil, začal hledat plavce. K velké radosti objevil zakrátko Capa, jak plave v proudu. Starý námořník se raději vydal nebezpečí, že utone, než by vystoupil na břeh mezi divochy. Pomohli mu do člunu, ač to nebylo lehké, a tím pátrání skončilo. Jasper nepochyboval, že se Stopař přebrodí vodou na břeh, aby se nemusel vzdát milované pušky. Zbytek cesty už uběhl rychle, i když pluli dál ve tmě a nejistotě. Zakrátko zaslechli temný hukot, který chvílemi zaburácel jako vzdálený hrom a pak zas splýnul s šuměním vody. Jasper oznámil přátelům, že právě slyšeli jezerní příboj. Před nimi ležely zakřivené plochy pobřežní výspy. Člun vklouzl do jedné ze zátočin a bez hluku přistál na písčitém břehu. Bylo to všechno tak nečekané a nové, že si Mabel stěží uvědomovala, co se děje. Za několik minut prošli kolem stráží, otevřela se brána a rozechvělá dívka se octla v náručí otce, který byl pro ni téměř cizím člověkem.

KAPITOLA 8

*Je země lásky, země svělla,
kde noc snad ještě nerozkvetla,
kde živé proudy mají řeky
a světlo nebes odraz měkký:
ach, divukrásná je ta zem,
zem, jež je tichým, věčným snem.*
KRÁLOVNINO PROBUZENÍ

Spánek po tak velké únavě, kdy člověk znovu cítí, že je v bezpečí, je sladký a hluboký. Mabel vstala z prostého lehátka — jen takové lůžko mohla dostat seržantova dcera na daleké pohraniční stanici — až když posádka za obvyklého dunění bubnů už dávno nastoupila k ranní přehlídce. Seržant Dunham, který musel konat své obvyklé denní povinnosti, byl již s ranní prací hotov a začal pomýšlet na snídani; tehdy teprve vyšla Mabel ze světnice na čerstvý vzduch, udivená, šťastná i vděčná v novém prostředí a bezpečí.

V té době bylo Oswego jednou z nejvzdálenějších pohraničních pevností v britských državách na americké pevnině. Vojenská stanice tu nebyla dlouho; její posádku tvořil prapor skotského pluku, do kterého však zde přijali mnoho Američanů. Při doplňování praporu se sem dostal také Mabelin otec a zastával postavení nejstaršího seržanta, hodností sice nízké, ale odpovědné. V útvaru sloužilo několik mladých důstojníků, kteří se narodili v koloniích. Pevnost sama, jako většina podobných, mohla sice odolávat útoku divochů, ale hůře pravidelnému obléhání. Převaha těžkých děl i jiných nezbytností byla velmi obtížná, a kromě toho vojenské obléhání pevnosti se inženýrům, kteří plánovali obranu, zdálo tak málo pravděpodob-

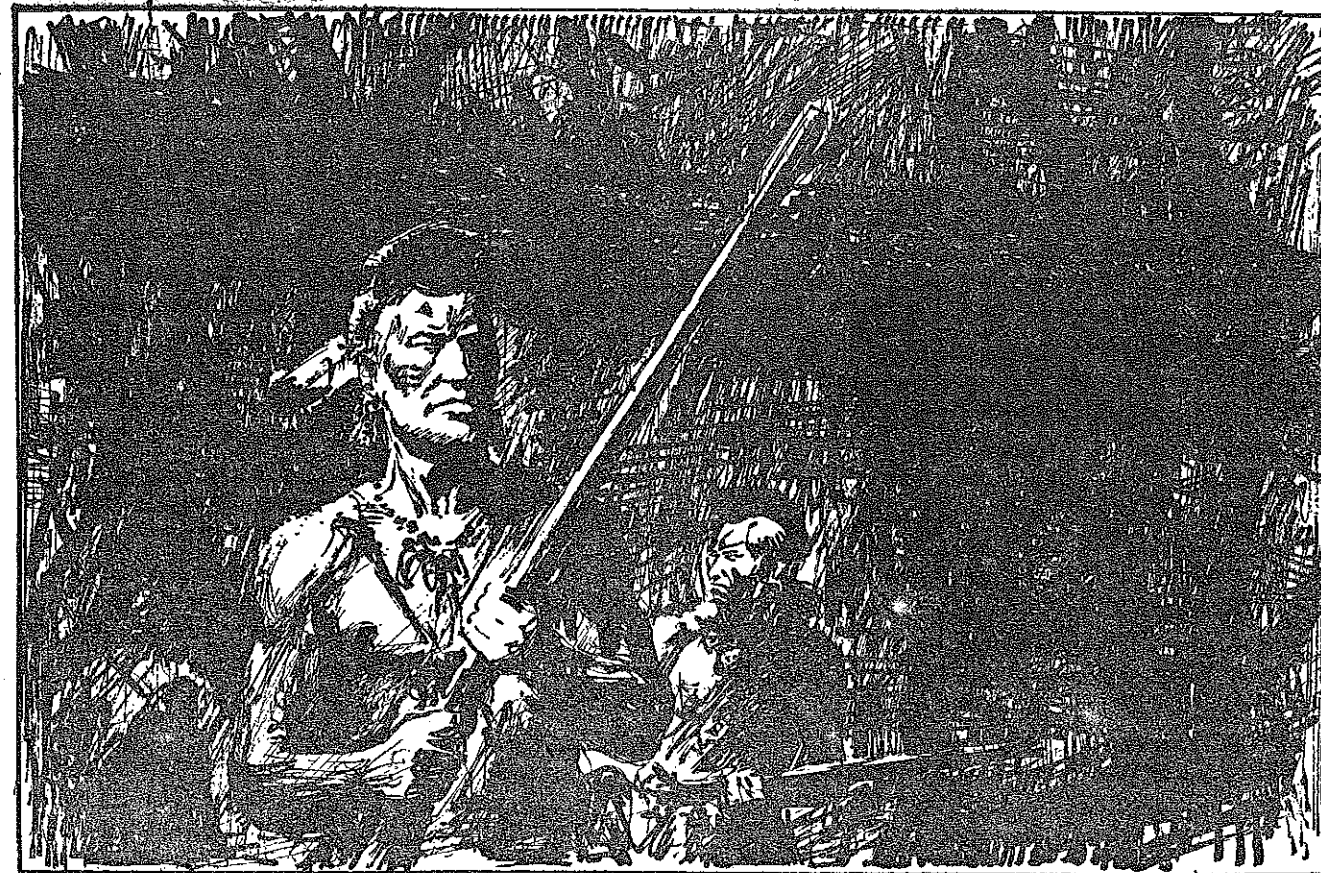
né, že s ním při stavbě ani nepočítali. Byly tu násypy z hlíny a klád, suchý příkop, palisáda, rozsáhlé nástupové prostranství a sruby, které měly dvojí účel: sloužily jako kasárny i jako součást opevnění. V pevnosti stálo několik lehkých polních děl, snadno přemístitelných podle potřeby, a z horních plošin předsunutých rohů pevnosti vystrkovaly hlavně dva těžké kanóny, aby v troufalcích budily úctu.

Mabel vyšla z pohodlné, ale trochu odlehle chaty, kde ji otec ubytoval se svolením svého velitele, aby se nadýchala čerstvého vzduchu, a shledala, že stojí u paty náspu, který ji lákal, aby vystoupila nahoru; sliboval, že shora spatří všechno, co jí předchozí noci ukryla tma. Vyběhla vesele a čile po travnatém svahu až na nejvyšší bod, odkud jí rozhled do několika stran odkryl celé nové okolí.

Na jihu se prostíral les, kudy cestovala tolik svízelných dnů a kde prožila tolik nebezpečí. Mezi palisádou a lesem se táhl pás volné země, z něhož byly kdysi vymýceny všechny stromy, aby bylo možno vybudovat vojenské stavby. Tato svahovitá ochranná pláň, neboť to byl její skutečný vojenský význam, zaujímala asi sto jiter¹ a za ní již končila všechna civilizace. Všude dál byl jen les — onen hustý, nekonečný les, který si teď Mabel dovedla vykreslit ze vzpomínek, a v něm prudká řeka a svět nerušené divočiny.

Když se naše hrdinka otočila, pocítila, jak jí ovívá tvář příjemný čerstvý vánek, jaký nepoznala od té doby, co opustila vzdálené pobřeží. Tady se jí otevřel nový obraz, a ačkoliv jej očekávala, přece ji překvapil. Tíše vykřikla radostí a dychtivými očima se vpila do jeho krásy. Na sever, východ i západ, do širé dále přes celou polovinu obzoru se prostírala zvlněná vodní plocha. Nebyla to obvyklá jasná zeleň amerických

¹ Jitro — 0,4 hektaru.

jezer ani hluboká moř oceánu — nýbrž dokonale průzračná voda s lehce jantarovým odstínem. Nikde nebylo vidět zemi, jen přilehlé pobřeží, lemované bez přerušení lesem, se táhlo doprava i doleva s širokými zátokami a nízkými pahorky nebo výspami. Velká část tohoto břehu byla skalnatá a kolébající se vlny se pravidelně vlévaly do kamenných rozsedin a temně v nich burácely, jako by v dálce dutě duněla děla. Na hladině se neběhala žádná plachta a ve vlnách nedováděly velryby ani jiný obyvatel vod. Mabel se dlouho rozhlížela po širé hladině, ale neobjevila žádné

známky, že by jezera někdo používal. Na jedné straně se prostíral nekonečný les, na druhé zdánlivě nekonečná, pustá vodní hladina. Jako by tu příroda zapomněla na maličkosti a s rozkoší a velkorysostí postavila vedle sebe jen dva základní prvky, aby vyvolala tím mohutnější účin. Oko s podivem a potěšením přecházelo od koberce lesních korun k ještě širší vodní ploše, od nepřetržitého, jemného kolébání jezera k posvátnému tichu a jímavé samotě lesa.

Mabel Dunhamová, ač jednoduchá, jako většina amerických dívek té doby, byla bystrá, otevřená a upřím-

ně opravdová. Čarovná krása této končiny ji hluboce dojala. Ačkoliv neměla velké vzdělání, neboť jen málokterá dívka tenkrát v té zemi získala víc než základní všeobecnou výchovu, věděla toho mnohem víc než některé stejně staré dívky z její společenské vrstvy. A v jednom rozhodně dělala svému vychování čest. Když jí zemřela matka, vzala si ji jako děvčátko na starost vdova po důstojníkovi, který dřív sloužil u téhož pluku jako její otec. Její péčí si Mabel vypěstovala některé záliby a získala mnohé myšlenky, které by jí byly jinak zůstaly cizí. Byla však v té rodině spíš prostou společnicí než skutečným rodinným příslušníkem, což se jevílo v jejím chování, řeči, dojmech i citech, jež se nikdy nepodobaly citům velké dámy. Ztratila prostší způsoby a chování, jež by jí zůstaly, kdyby byla vyrůstala ve svých původních poměrech, přece však ještě nebyla tak zjemnělá, aby nemohla zastat to, co jí asi jednou jako chudé dívce bude údělem. Všechno ostatní, co na ní bylo význačné a zvláštní, vyplývalo z její přirozené povahy.

Čtenář se tedy nepodiví, že Mabel hleděla na neobvyklou krajinu před sebou nejen s velkým překvapením, ale také s velkým potěšením. Její krása, nápadná na první pohled, na ni působila jako na většinu lidí, ale vnímala i její vznešenost — tichou osamělost a klidnou velkolepost, její výmluvné mlčení — to všechno, co vždy provází pohled na širý kraj, jehož se dosud nedotkla lidská ruka a lidské snažení.

„Jak je to krásné,“ zvolala nevědomky, když stanula na osamělé baště; vítr z jezera jí vanul do tváře a Mabel cítila jeho svěžest, pronikající hlavou i tělem. „Jak je to krásné a jak je to zvláštní!“

Její slova i myšlenky přerušilo zatukání na rameno; otočila se a myslela, že uvidí otce, ale spatřila Stopaře. Opíral se klidně o dlouhou pušku a smál se svým tichým způsobem. Zvednutou paží opsal kruh po celé krajině lesů a vody.

„Tady vidíte obě naše království, moje i Jasperovo,“ řekl. „Jezero je jeho a lesy jsou moje. Hoch někdy zveličuje šíři své říše, ale říkám mu, že lesy na tváři naší země jsou tak široké jako všechna jeho voda. Ale vy, Mabel, se hodíte pro obě říše; vidím, že ani strach z Mingů, ani noční pochody neuškodily vaší kráse.“

„To je u Stopaře něco nového — chodit skládat poklony hloupému děvčeti.“

„Ne, Mabel, rozhodně ne hloupému.“

„Jsem ráda, Stopaři, že vás zase vidím. Jasper sice o vás neměl velký strach, ale já jsem se bála, že se vám a vašemu příteli v té hrozné peřeji stalo nějaké neštěstí.“

„Hoch nás oba dobře zná a věděl, že se neutopíme — to bych také nerad. Těžko by se mi bylo plavalo s dlouhou puškou. Zvěrobijka se mnou vždycky honí zvěř, divochy a Francouze a příliš mnoho jsme už spolu prodělali, než abychom se lehko rozloučili. Ne, ne, přebrodili jsme se na břeh, peřej byla většinou mělká, a vystoupili jsme na souš s puškami v rukou. Přiznám se, že jsme museli kvůli Irokézům čekat, až přijde vhodná chvíle. Věděli jsme, že číhající darebáci odtáhnou, jakmile uvidí, že seržant poslal k vašemu člunu hlídku s lucernami. Jinak mohli čekat návštěvu z pevnosti. Stačilo posedět trpělivě asi hodinu na kamenech, a bylo po nebezpečí. Trpělivost je největší lovcova ctnost.“

„Děkuji vám, Stopaři, za všechno, co jste pro mne vykonal, z celého srdce. Spolehněte se, že to všechno povím svému otci. Už jsem mu hodně řekla, ale musím mu vyprávět ještě víc o naší cestě.“

„To je zbytečné, Mabel; seržant zná lesy i jejich obyvatelé — rudochy. O tom mu nemusíte vykládat. Ale když jste se teď setkala s otcem, řekněte mi, je ten poctivý starý voják takový, jak jste si ho představovala?“

„Je to můj drahý tatínek a přijal mě s otcovskou něžností. Znáte ho dlouho, Stopaři?“

„Záleží na tom, čemu říkáte dlouho. Bylo mi dvanáct let, když mě seržant poprvé vzal s sebou na průzkum. Je tomu již přes dvacet roků, a kdybych neměl vlohly pro střelbu, nechybělo tenkrát, ještě než jste se narodila, mnoho, a přišla jste o otce.“

„Povězte mi o tom trochu víc.“

„Bylo to jednoduché. Zaskočili nás; otec utrpěl těžké zranění a byl by ztratil skalp, kdybych se nebyl z vrozeného pudu chopil pušky. Odnesli jsme ho a nenajdete v celém praporu tak krásnou kšticí, jakou má seržant dodnes.“

„Vy jste zachránil mému otci život, Stopaři!“ zvolala Mabel s přirozenou vroucností a stiskla jeho tvrdou svalnatou ruku. „Děkuji vám za to i za všechny ostatní dobré skutky!“

„Ne, to jsem neřekl, ale vím, že jsem mu zachránil skalp. Člověk může žít i bez skalpu, a proto nemohu říci, že jsem mu zachránil život. Jasper může klidně říci o vás, že vám zachránil život. Bez jeho zraku a paží by kanoe nikdy bezpečně neprojela peřejí za takové noci, jaká byla dnes. Hoch má nadání pro vodu, zatímco já pro lov a stopy. Je dole v zátoce, spravuje čluny a dohlíží na svou milovanou plachetku. Myslím, že v těchto končinách nenajdete milejšího hochá.“

Tu se Mabel podívala dolů. Spatřila jakoby popředí

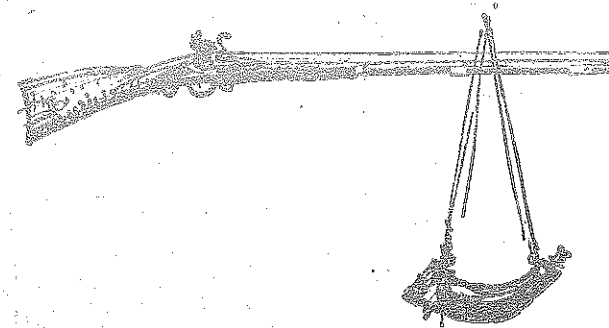
k pozoruhodnému obrazu, na který se předtím s takovým potěšením dívala. Mezi vyvýšenými břehy se valily do jezera vlny Oswega. Východní břeh byl příkřejší a vybíhal dál na sever než západní. Pevnost stála na západní straně. Hned vedle bylo několik dřevěných chat. Pro ochranu neměly význam, byly postaveny podél břehu a užívalo se jich k příjmu a úschově zboží, které sem bylo dovezeno nebo se mělo naložit na lodi, obstarávající dopravu mezi přístavy na březích Ontaria. Severní větry a rychlý proud, síly působící proti sobě, vytvořily dvě nízké, zahnuté písčité výspy, podivuhodně pravidelné. Odkláněly se před bouřemi na jezeře na závětrnou stranu a tím vznikly dvě zátoky v ústí řeky. Západní byla hlubší, měla víc vody, a proto tvořila nevelký malebný přístav oswegské stanice. A právě na jejím úzkém břehu byly postaveny ony jednoduché chaty. Na břehu leželo několik veslic, loděk a kanoí a v zátoce kotvil malý kutr¹, na němž si Jasper dobyl pověsti výborného plavce. Loď měla jeden stožár a nosnost asi čtyřicet tun. Byla krásně stavěná a pěkným tmavým nátěrem připomínala válečnou loď, ač neměla palubní nástavbu. Byla vystavěna a vystrojena jak se smyslem pro vzhled a krásu, tak pro účelnost, takže i Mabel si hned všimla, že je to loď jako obrázek. Měla podivuhodně hezký tvar; náčrty poslal výborný loďař z Anglie na žádost důstojníka, který ji dal postavit. Úzká dlouhá vlajka hlásala na první pohled, že patří králi. Jmenovala se Oblak.

„Tak to je Jasperova loď,“ řekla Mabel, která velmi rychle uhodla, kdo je pánem kutru. „Je jich na jezeře víc?“

„Francouzi mají tři; jedna je prý skutečná oceánská loď, druhá briga² a třetí je kutr jako Oblak. Jmenuje

¹ Kutr — rychlé plavidlo s jedním stěžněm a čnělkou, hlavní a korunovou vratiplachtou a dvěma nebo třemi kotsatkami. Také jachty mají plachtový kutru (pozn. překl.).

² Briga — dvoustěžňová loď (pozn. překl.).

se Veverka, francouzsky Squirrel. Zdá se, že upřímně nenávidí naši hezkou loď, protože Jasper zřídka kdy vypluje, aby mu Veverka nebyla hned v patách.“

„A utká Jasper před Francouzem, když se mu na vodě ukazuje jako Veverka?“

„Co by jinak zmohl, vždyť nemá prostředky, aby ho vykázal do slušných mezí. Jasper je statečný hoch, to ví tady na hranicích každý. Ale má jen jednu houfnici a za posádku jen dva muže a jednoho hochá. Byl jsem s ním na jedné z jeho výprav a Jasper nás zavezl tak blízko k nepříteli, že začaly mluvit pušky. Ale Francouzi vozí dělo a můstky a nevystrčí nos z Frontenaku, aby jich nejele kromě Veverky ještě aspoň dvacet na dalším kutru. Oblak byl stvořen k letu a major říká, že té lodi nedá víc mužů a zbraní, ač by tím zvýšil její bojeschopnost, že by si jinak sama přistihla křídla. Vyznám se málo v těch věcech, protože mám jiné sklony, ale vím, jaký to má význam — myslím, že vím, třebaže Jasper má jiný názor.“

„Podívejte se, strýček — nic se mu nestalo, když si trochu zaplavoval cestou k tomuhle vnitrozemnímu moři.“

Cap několikrát hlučně zakašlal na znamení, že přichází; nato se objevil na baště. Když se pokývnutím pozdravil s neteří a jejím společníkem, pohlédl rozvázně na vodní hladinu. Aby lépe viděl, vylezl na staré litinové dělo, zkrčil paže na prsou a pohupovalse, jako by cítil pod nohama kolébání lodi. Abychom dokreslili jeho obraz — v ústech měl krátký čibuk.

„Nuže, pane Cape,“ zeptal se nevinně Stopař, protože si nevěštil pohrdlivého výrazu, který se zvolna šířil po námořnickově tváři, „není to nádherná vodní hladina a nezaslouží si názvu moře?“

„Tak tohle je vaše jezero?“ zeptal se Cap a ukázal dýmkou k severnímu obzoru. „Tohle je opravdu vaše jezero?“

„Zajisté, a jestli něco dáte na mínění člověka, který žil na březích ještě mnoha jiných jezer, je opravdu nádherné.“

„Právě to jsem čekal — velké jako rybník a na chut bečka sladké vody. Zbytečně jsem cestoval do vnitrozemí a doufal, že uvidím něco velkého nebo užitečného. Věděl jsem, že to takhle dopadne.“

„Co se vám nelíbí na Ontariu, pane Cape? Je obrovské, krásné, a dokonce se příjemně pije, když člověk nemá po ruce pramenitou vodu.“

„Tomu říkáte velké?“ zeptal se Cap a znovu opsal dýmkou kruh ve vzduchu. „Rád bych věděl, co je na něm velkého? Nepřiznal sám Jasper, že od jednoho břehu k druhému je pouhých dvacet mil?“

„Ale strýčku,“ vmísila se do řeči Mabel, „vždyť není

„A proč bych se měla domnívat, že nepřátelé, o nichž se ví, že nešetří ani žen a dětí, by ke mně byli milostivější než k jiným? Cítím, Stopaři, že vám přece jen vděčím za svůj život.“

„Ba ne, Mabel, nebyli by tak krutí, aby vám ublížili. Ne, ani nejběsilejší Mingo by se neodvážil vám něco špatného udělat. Jsou to upíři, ale něco tak ďábelského by neprovedli. Byli by vás asi nutili, abyste se stala ženou některého jejich náčelníka. Jinak by vám Mingové pravděpodobně nic zlého neprovedli.“

„Jsem vám tedy vděčna za to, že jsem unikla tak hroznému neštěstí,“ řekla Mabel; uchopila Stopařovu tvrdou ruku a srdečně ji stiskla, aby poctivého vůdce potěšila.

„Máš ty ale zlatou dceru,“ zvolal Stopař a otočil se k starému kamarádu. V každém rysu jeho poctivé tváře se zračila radost.

„Máš pravdu, Stopaři, Mabel je jistě hodná. Ale je čas snídat. Jestli chceš jít se mnou, švagře, ukáži ti, jak žijí ubozí vojáci tady na daleké hranici.“

KAPITOLA 9

*Mí spoluvojnanci a bratři mí,
zda tento život nad falešnou pompu
nám dávným zvykem nezestlád? Zda
není
jistější hvozd než závistivý dvůr?*

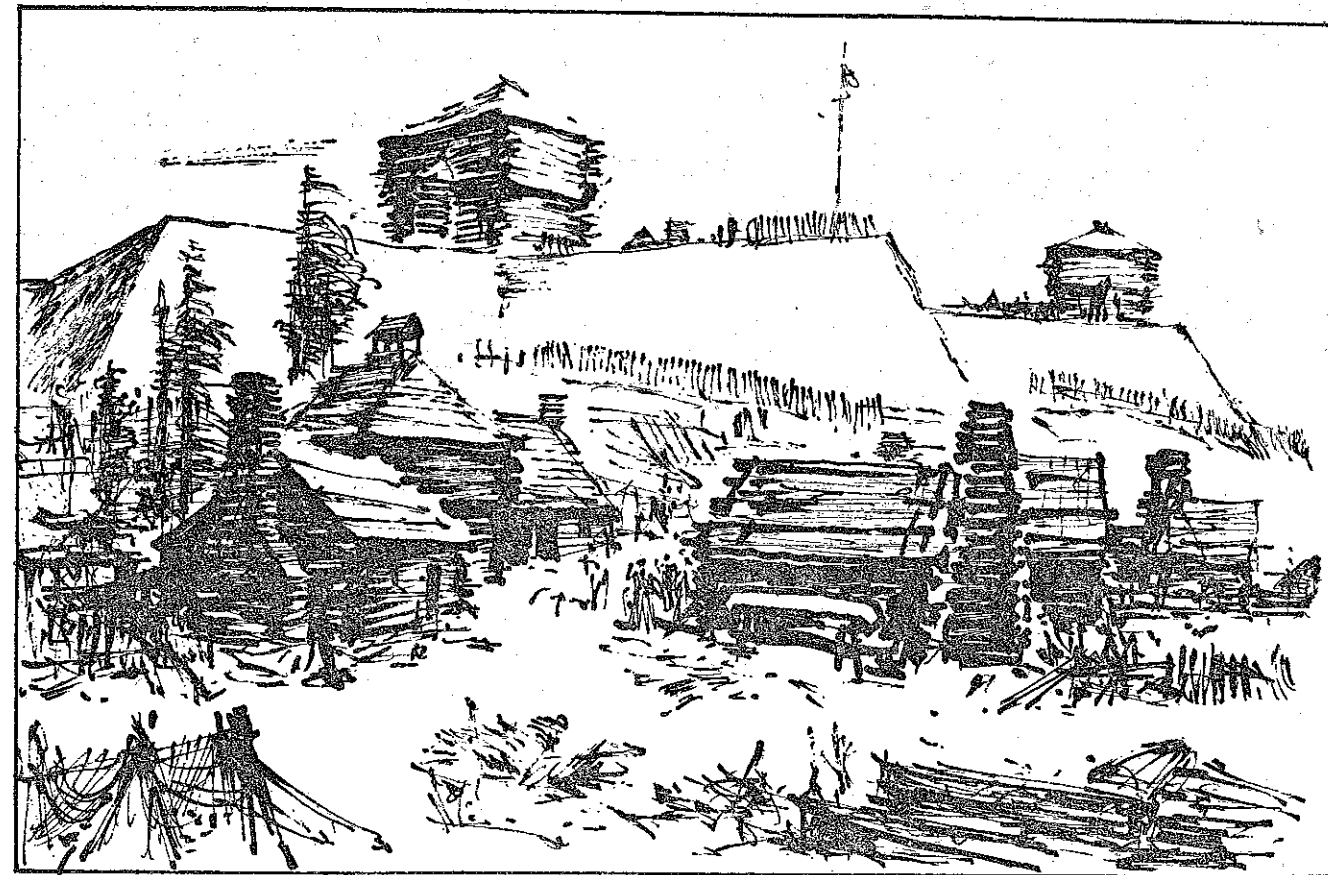
JAK SE VÁM LÍBÍ

Seržant Dunham nepřeháněl, když sliboval dobrou hostinu. Přestože stanice byla daleko na hranici, její obyvatelé měli tak bohatý stůl, že jim jej mohli zá-

vidět knížata a králové. V té době a ještě padesát let potom byl celý tento pustý kraj, kterému se tehdy ještě říkalo Západ nebo také od osvobozené války Nová země, poměrně málo obydlený. Oplýval všemi druhy zvěře tamního podnebí. Hrstka Indiánů po lesích nemohla z té hojnosti znatelně ubrat. Roztroušené pevnosti nebo příležitostní lovci, kteří se tu a tam octli v těchto pustinách, znamenali jen tolik, co včelka v lánu pohanky nebo kolibřík v květech.

Zvláště řeka Oswego mohla zásobovat bohatě spíží kteréhokoli labužníka. V jejích vodách se hemžily různé druhy ryb. Rybáři stačilo jen hodit vlasec, a již se mrskal na udičce cejn nebo jiný zástupce ploutevnatého národa, jichž bylo tehdy ve vodách jako komárů nad bažinami této požehnané zeměpisné šířky. Žil tu také jezerní losos, který si nezadá s velmi chutným lososem severoevropským. Stejně mnoho tu bylo stěhovavých lesních a vodních ptáků. Velké plochy jezerních zátok byly často posety hejny divokých hus a kachen. Vysoká zvěř, medvědi, králci i veverky a mnoho jiných čtvernožců, mezi nimiž se někdy vyskytl i los, doplňovali obvyklé zásoby potravin; všechny stanice závisely na těchto úlovcích, jinak by posádky ve vzdálených pohraničních pevnostech hladověly.

Zvěřiny, která se jinde pokládá za přepych, tady bylo tolik, že se jedla jako běžné jídlo. Každý voják na Oswegu měl k obědu pečení, která by byla na pařížském stole zlatým hřebem hostiny. Neškodí se zmínit o lidské vybíravosti a rozmařilosti, které šly tak daleko, že strava, po níž by jinde dychtili a kterou by jim záviděli, budila u mužstva mnohdy nechuť. Prostí vojáci si stále víc vážili obvyklé všední vojenské stravy, s kterou se muselo šetřit, protože se obtížně dopravovala. Voják by se byl rád kdykoli zřekl zvěřiny, kachen, holubů a lososů a vyměnil je za oblibené naložené vepřové, ostrou ředkev a dušené zelí.

Na stole seržanta Dunhama se přirozeně projevovala jak hojnost a přepych hraničářské stravy, tak i její nedostatky. Na prostých mísách se kouřilo z lahodného pečeného lososa, lákavě voněly plátky zvěřiny a na několika talířích se hostům nabízelo několik druhů studeného masa. To všechno bylo připraveno k počtě nových hostů a svědčilo o pohostinnosti starého vojáka.

„Zdá se, že nouzí v těchto končinách netrpíte, seržante,“ řekl Cap, když okusil několik nových jídel. „Na vašem lososu by si pochutnal i Skot.“

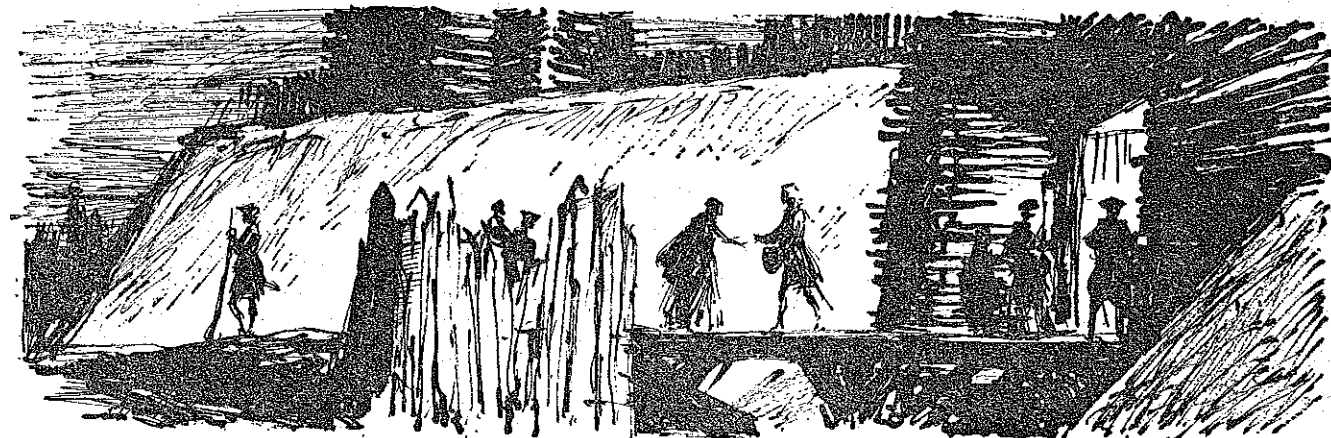
„A přece každému nechutná, milý švagře. Doufám, že se ti zavděčím kouskem studené vepřové? Myslím, že ji máš rád.“

„Ano, ano; dávej mi civilizovanou stravu, když už musím jíst,“ odpověděl umíněný námořník. „Zvěřina se hodí pro vaše sladkovodní plavce, ale my námořníci máme rádi jen osvědčenou krmí.“

V té chvíli Stopař odložil nůž a vidličku a srdečně se zasmál. Pak se trochu zvědavě zeptal:

„Nevadí vám, že nemá kůžičku, příteli Cape?“

„Určitě by bylo lepší ve svém kabátku, Stopaři, ale

tady v lesích je asi zvykem podávat selata takhle upravená.“

„Tak vidíte, člověk může objet celý svět, a přece nezna všechno. Kdybyste měl stáhnout kůži tomuhle vepříku, příteli Cape, asi by vás pěkně pálily ruce. To zvířátko byl ježek.“

„Ať se propadnu, jestli jsem si nemyslel, že to není obyčejné sele.“ odpověděl Cap, „ale říkal jsem si, že tady v lesích se i vepřík pokazí.“

„Jen když ho nemusíte stahovat, švagře.“

„Strýčku,“ řekla Mabel, „jestli ses už nasnídal, pojd' prosím tě se mnou ještě jednou na baštu. Ani ty, ani já jsme neviděli celé jezero a neslušelo by se, aby se mladá dívka procházela sama po pevnosti hned první den, co sem přišla.“

Cap ochotně vyšel s neteří a nechal seržanta se Stopařem o samotě.

„Nu, příteli,“ obrátil se seržant ke Stopařovi, položil svoji dlaň na jeho ruku a srdečně mu ji stiskl, „jak se ti líbí moje děvče?“

„Máš být na koho hrdý, seržante. Viděl jsem už hodně dívek, mnohé z nich byly vznešené a krásné, ale ještě jsem nepotkal děvče, u něhož by byly různé vlohy tak výborně vyvážené.“

„Mohu ti říci, Stopaři, že Mabel má stejně dobré mínění o tobě. Vyprávěla mi včera v noci, jak jsi chladnokrevný, odvážný a milý — a to hlavně má u žen větší cenu, kamaráde, než všechno ostatní; už na první pohled se zdá, že jste oba navzájem se sebou spokojeni. Vykartáčuj si kabát, Stopaři, hled' si trochu svého zevnějšku, a děvče je tvoje.“

„Ne, seržante, nezapomněl jsem, co jsi mi říkal, a udělám všechno, abych se Mabel zalíbil, jako se ona líbí mně. Dnes ráno, sotva vyšlo slunce, jsem vyčistil a vyleštil Zvěrobijku; myslím, že nebyla nikdy krásnější.“

„Ty si to, Stopaři, představuješ jako lovec. Ovšem, zbraně se mají na slunci třpytit a lesknout a nikdy se mi nelíbila zašlá puška.“

„Lord Howe měl opačný názor, seržante, a přesto byl dobrý voják.“

„Máš pravdu, jeho lordstvo dalo u svého pluku začadit všechny hlavně, ale bylo to k něčemu? V anglikánském kostele v Albany visí jeho štít. Ne, drahý příteli, voják ať je voják; nikdy se nesmí stydět ani bát nosit znaky svého poctivého řemesla. Pohovořil sis pěkně s Mabel cestou v kanoi, Stopaři?“

„Nebylo k tomu mnoho příležitostí, seržante: také jsem se cítil vedle ní zaostalý a bál jsem se mluvit o něčem jiném, než v čem se dobře vyznám.“

„Proč ti najednou chybí odvaha k tomu, na čem jsme se oba, myslím, dohodli?“

„Dohodli jsme se, že jestli Mabel bude taková, jak jsi mi ji líčil, a jestli se dívka bude líbit prostý lovec a vůdce, zanechám aspoň částečně svého toulavého života a pokusím se myslet víc na ženu a děti. Ale přiznám se, že se mě zmocnilo mnoho pochybností, když jsem Mabel uviděl.“

„Jak tomu mám rozumět?“ přerušil ho seržant stroze. „Neřekl jsi mi, že se ti Mabel velmi líbí? Je snad jiná, než jsi čekal?“

„Ach, seržante, Mabel mě nezklamala, ale sobě nevěřím. Jsem jen nevzdělaný lovec a možná že ani nejsem tak dobrý, jak si my dva myslíme.“

„Když nevěříš sám sobě, Stopaři, věř aspoň mně. Copak nejsem zvyklý posuzovat lidi? Zmýlil jsem se často? Zeptej se majora Duncana, jestli potřebuješ nějaké ujištění.“

„To je všechno pravda, seržante, ale pomůže mi to, abych získal náklonnost něžné mladé ženy?“

„To se časem poddá.“

„To je možné, ale bojím se, že jsem příliš hrubý, starý a divoký, abych se zalíbil tak mladé a jemné dívce, která není zvyklá na naši divočinu a snad si myslí, že se svými vlastnostmi a povahou lépe hodí do osad.“

„Zase se mylíš, příteli. Divím se, kde se v tobě ty nápady berou!“

„Neuvědomoval jsem si svou nicotnost, dokud jsem nepoznal Mabel. Cestoval jsem často s ženami, převáděl jsem je přes lesy, byl jsem s nimi v nebezpečích i šťastných chvílích. Ale byly z mnohem vyšších vrstev, takže mi ani nenapadlo, abych na ně myslel. Viděl jsem v nich slabé tvory, které jsem musel chránit. Ale teď je to jiné. Mabel a já jsme rodem rovni, a tu najednou cítím, jako by mě tížilo břemeno, které nemohu unést, protože vidím, jak jsme si přitom málo podobní. Jak rád bych byl, seržante, aspoň o deset let mladší a o něco hezčí a příjemnější, abych se zalíbil tak hezké mladé dívce.“

„Uklidni se, můj dobrý hochu, a věř mým zkušenostem se ženami. Mabel už teď tě má napolovic ráda, a budeš-li se k ní chovat pozorně a přátelsky, získáš během čtrnácti dnů na našich ostrovech i druhou polovinu její lásky. To všechno mi děvče napovědělo už minulé noci.“

„Je to možné, seržante?“ zvolal Stopař, jehož měkké a skromné srdce se chvělo při tak blažené vidině.

„Je to opravdu tak? Jsem jen chudý lovec, a Mabel, jak vidím, by se hodila za ženu důstojníka. Myslíš, že bude ochotna vzdát se života v osadách, který má rá-

da, že se zřekne návštěv, chození do kostela a že bude žít s prostým lovcem a vůdcem tady v lesích? Nebude nakonec toužit po dřívějším životě a po lepším muži?“

„Lepšího muže by sotva našla, Stopaři,“ odpověděl seržant. „Říká se, že jsi nejlepším společníkem. I starý Duncan Lundie tě rád vidí a rád se s tebou pobaví. Tobě věří nejvíc ze všech vůdců.“

„I urozenější muži, než je Lundie Duncan, se se mnou toulali po celé dny a mluvili se mnou jako s bratrem. A nikdy mně to, seržante, nestouplo do hlavy, protože vím, že v lese jsou si často rovni ti, kdo si nejsou rovni v osadách.“

„Lidé tě znají jako nejlepšího střelce, který kdy stiskl kohoutek pušky v tomto kraji.“

„Kdyby si mě Mabel měla zamilovat pro tohle, nemusel bych si dělat starosti. Ale často si, seržante, myslím, že to není ani tak moje obratnost, nýbrž dobrá vlastnost Zvěrobijky. Je to nádherná puška a jiný by s ní dokázal totéž.“

„Mluví z tebe tvoje skromnost, Stopaři. Viděl jsem tolik mužů, jak chybili tvou puškou, a naopak tebe, jak úspěšně střlíš z jiných zbraní, než abych s tebou souhlasil. Co nejdřív uspořádáme závody ve střelbě a tam ukážeš, co umíš; Mabel se přesvědčí o tvých schopnostech.“

„Bude to poctivé, seržante? Každý ví, že Zvěrobijka zřídka chybí. A máme se o něco takového pokoušet, když víme, jak to dopadne?“

„Dej pokoj, hochu; už vidím, že budu muset vykonat polovinu dvoření za tebe. Na člověka, který byl vždycky v ohni boje, jsi nejbáznějším nápadníkem, jakého jsem kdy viděl. Pamatuj, že Mabel pochází z odvážného rodu jako její matka a bude obdivovat skutečného muže.“

Po těchto slovech seržant vstal a odešel bez řečí za svými denními povinnostmi. Stopař se tak dobře vyznal v denním pořádku posádky, že ho to nijak nepřekvapilo.

Čtenář z předchozího rozhovoru poznal jeden z důvodů, pro které seržant Dunham pozval svou dceru, aby s ním žila na hranicích. Ačkoliv se už samozřejmě vytratilo hodně z něžné mazlivosti prvních let, kdy byla dítětem, přece jeho láska k dcerce neochabla, i když jí příliš nedával najevo. Byl zvyklý poroučet i poslouchat, a nikdo se ho nesměl ptát ani on sám se neptal jiných, zda jsou příkazy, které dostává, rozumné, a tak si pochopitelně myslel, že si dcera vezme toho, koho jí vybere, i když nemínil jednat proti jejímu přání. Vždyť skoro každý, kdo důvěrněji znal Stopaře, byl přesvědčen o jeho mimořádných vlastnostech. Vždy stejně prostý a věrný, vždy statečný a přitom prozíravý, zejména když šlo o věc, jež byla spravedlivá nebo aspoň byla tehdy za spravedlivou považována; nikdy se nedopustil ničeho, zač by se musel červenat nebo stydět. Kdo se s ním déle stýkal, musel k němu pocítovat úctu a obdiv, i když byl jen prostým lovcem. S obdivuhodnou lhostejností přehlížel všechny hodnosti, které nespočítávaly přímo na osobní zásluze. Ke svým představeným byl ze zvyku zdvořilý, ač často nebojácně napravlal jejich omyly a špatné skutky, ohlížeje se především na podstatu věci; vážil si jen životních zkušeností a pohrdal školními vědomostmi. Krátce řečeno, kdo by nevěřil, že člověk bez vzdělání může rozlišovat mezi dobrem a zlem, užasl by nad povahou tohoto zvláštního obyvatele pohraničních lesů. V jeho citech jako by se odrážela svěžest a přirozenost hvozdů, kde prožil většinu života. Žádný právník by nedovedl jasněji rozhodnout, kde je právo a kde bezpráví. Přesto měl určité předsudky, které charakterizovaly jeho povahu a zvyky. Nebylo jich sice mnoho, ale byly v něm hluboce zakořeněny a tvořily součást jeho osobnosti. Obdivuhodně neomylný smysl pro spravedlnost byl však nejnápadnějším Stopařovým mravnostním rysem. Kdo nemá tuto ušlechtilou vlastnost, není opravdu velkým člověkem, a kdo ji má, toho si ostatní musejí vážit. A Stopařova spravedlivost jako by mimoděk ovlivňovala všechny, kdo se s ním stýkali. Mnohý hrubý kříkloun bez jakýchkoli zásad se vracel do tábora z výpravy se Stopařem zahanben jeho citlivostí. Nebyl už tak drsný v chování a řeči a mravně se Stopařovým příkladem pozvedl. Při tak vzácné povaze nepřekvapuje, že byl Stopař neochvějně věrný. Nikdy by nezradil a právě tak, jako jen zřídka ustupoval před nepřitelem, právě tak za

žádných okolností neopustil přítele. Je přirozené, že měl rád stejné lidi, jako byl sám. Jeho přátelé, ač je svedla dohromady náhoda, byli většinou velmi dokonalí. Jako by Stopař měl jakýsi přirozený rozlišovací smysl, pomoci něhož se snad nevědomky přimyká k lidem, kteří stáli za to, aby byl jejich přítelem.

Takového muže vybral seržant Dunham za budoucího manžela pro Mabel. Při této volbě nerozjíral příliš hluboce a podrobně jeho zásluhy, řídil se spíš svou láskou k němu. Málokdo znal Stopaře tak důvěrně; vždycky si vážil poctivého vůdce pro jeho povahové vlastnosti. Starému vojákovu ani nenapadlo, že by dcera mohla mít vážné námitky proti sňatku. Viděl v takovém manželství pro sebe mnoho příjemného, představoval si, jak tráví sklonek svých dnů a podvečer života mezi vnoučaty, jejichž oba rodiče, otce i matku, bude mít stejně rád. Stopař jej ze slušnosti vyslechl. Teď však k seržantově potěšení prozradil, že již sám na sňatek myslí, že mu však vadí pochyby plynoucí z vlastní skromnosti a z nedostatečné sebedůvěry.

KAPITOLA 10

*Nemyslí, že ho mám ráda,
i když ho chci.
Je to jen mluvka. Ale mluvte dobře.
Však co je po slovech?*

Při obvyklém životě v pevnosti uplynul týden. Mabel si už pomalu zvykla na prostředí, které jí zpočátku připadalo nejen nové, ale i trochu nudné. Důstojníci a vojáci si zase zvykli, že je mezi nimi mladá krásná dívka ušlechtilého a skromného vzhledu i chování, jež si přinesla z rodiny své ochránkyně, a už ji tak nezlobili špatně skrývaným obdivem. Prokazovali jí úctu, kterou s radostí přičítala tomu, že si váží jejího otce. Ve skutečnosti platila její skromné a jemné povaze, a ne hodnému seržantovi. Známosti, které se získávají při nějakém dobrodružství, se brzy dostanou do patřičných mezí. Za týden v Oswegu Mabel dostatečně poznala, s kým může být důvěrná a komu se má vyhýbat. Protože otec zaujímal střední postavení — nebyl důstojníkem, ale zas byl daleko víc než obyčejný voják — držel ji stranou od obou velkých tříd ve vojenském prostředí.

Tím se zmenšil okruh osob, s kterými se musela seznámit, a volba přátel byla poměrně lehká. Brzo však poznala, že i mezi těmi, kdo směli jít u velitelova stolu, několik mužů rádo přehlédne její nízké postavení, protože je tu nová, má pěknou postavu a vábou tvářičku. Za několik dní už měla ctitele i mezi šlechtici. Zejména ubytovatel, Skot Muir, voják středních let, se očividně hleděl víc sblížit se seržantem, ačkoliv se i jinak služebně hodně stýkali. Byl vdovec a už víc než jedenkrát okusil manželské slasti. Mladíci u oběda si ho dobírali, že teď najednou častěji navštěvuje obydlí svého podřízeného, než měl dřív ve zvyku. Ale zůstali jen při smíchu nebo při žertovném volání „na počest seržantovy dcery“. „Na Mabel Dunhamovou“ se však brzy stalo přípitkem, jež pronášel kdekdo od praporčíka až po poručíka.

Na konci týdne poslal Lundie Duncan po večerním rozkaze pro seržanta Dunhama. Zřejmě si s ním chtěl o něčem osobně pohovořit.

Starý major bydlel v přenosné chatě, která stála na vácích, takže si ji mohl dát kamkoli převézt a bydlet na tom či onom konci pevnostního nádvoří. V této chvíli stála uprostřed. Tam seržant našel majora. Vpustili ho k němu bez dlouhých průtahů v předpokojí. V zařízení důstojnických příbytků a domů pro prosté vojáky byl malý rozdíl. Důstojníci měli jen větší místnosti.

„Vstupte, seržante, vstupte, kamaráde,“ řekl starý Lundie srdečně, protože seržant uctivě zůstal stát u dveří místnosti sloužící za ložnici a knihovnu, kam ho sluha uvedl. „Pojďte a posadte se sem na stoličku. Promluvíme si dnes o něčem jiném než o výplatách a seznamech. Už léta jsme přáteli a tak dlouhý čas už něco znamená i mezi skotským majorem a podřízeným Yankeem. Posadte se a udělejte si pohodlí. Dnes byl krásný den, seržante.“

„Opravdu, majore Duncane,“ odpověděl seržant. Přitáhl si sice židli, ale při své zkušenosti věděl, jaký stupeň úcty musí zachovat. „Skutečně krásný den, pane, a myslím, že jich letos bude ještě víc.“

„Přál bych si to. Zdá se, že úroda bude velmi dobrá a uvidíte, kamaráde, že hoši z Pětapadesátého jsou zrovna tak dobří sedláci jako vojáci. Neviděl jsem lepší brambory ve Skotsku, než jaké sklídíme, jak se zdá, tady na našem novém políčku.“

„Opravdu slibují dobrou úrodu, majore Duncane; to budeme mít letos lepší zimu než loni.“

„Život jde kupředu, seržante, vzrůstá naše pohodlí, ale tím větší jsou také naše požadavky. Stárneme a já začínám uvažovat o tom, abych šel ze služby a usadil se. Mám dojem, že s vojnou se brzo rozloučím.“

„Král má ve vás, pane, ještě výborného služebníka.“

„Možná že ano, seržante Dunhame, zvlášť kdyby měl pro mne nějaké podplukovnické místo.“

„Až obdrží Lundie Duncan tuto hodnost, bude to pro náš pluk svátek, pane.“

„A Lundie Duncan bude poctěn, až ji dostane. Ale vy, seržante, i když jste nikdy nebyl podplukovníkem, měl jste dobrou ženu. Vedle vojenských hodností jen to může člověku přinést štěstí.“

„Byl jsem ženat, majore Duncane, ale to už je dávno, a od té doby mě již nic neodvádělo od služby Jeho milovanému Veličenstvu.“

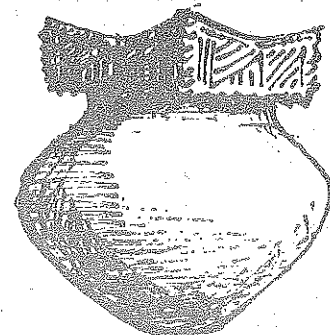
„Jakže, ani láska k té čilé, baculaté dceruše s růžovými tvářemi, kterou vidím už pár dní v naší pevnosti? Na mou duši, seržante, jak jsem starý, sám bych se do toho děvčátka zamiloval a podplukovnictví bych pustil ke všem čertům.“

„Všichni víme, kde dle srdce majora Duncana — je ve Skotsku, kde mu chce krásná dáma dopřát všeho štěstí, jakmile mu to dovolí jeho smysl pro povinnost.“

„Ach, seržante, naděje je vždycky na dlouhé lokte,“ odpověděl major a po jeho přísném obličejí přelétla vlna smutku, „a krásné Skotsko je daleko. Když tu nemáme vřes a ovesnou mouku, můžeme tady po libosti lovit zvěř a lososů je tu tolik jako v Berwicku¹ nad Tweedou. Je pravda, seržante, že si mužstvo stěžuje, že se v poslední době přejedlo zvěřinou a holuby?“

„Teď už několik týdnů ne, majore Duncane, protože v téhle roční době není tolik zvěře ani divokých ptáků jako jindy. Začínají reptat proti lososům, ale dou-

¹ Berwick — přístav na hranici mezi Anglií a Skotskem při ústí řeky Tweedy (pozn. překl.).

fám, že léto přečkáme bez zvláštních stížností na stravu. Skotští vojáci v praporu sice mluví jako bez rozumu jen o ovesné mouce a občas si stěžují na náš pšeničný chléb.“

„To je už v jejich povaze, seržante, tak se projevuje pravá skotská duše. Koláč, člověče, je přece jen příjemné sousto a často se těším, až se zas do něj zakousnu.“

„Když už se někomu stýská — myslím mužstvo, pane, protože o vás bych se neodvážil říci nic neuctivého — a jestli vojáci skutečně budou vyžadovat svou domácí stravu, dovolil bych si doporučit, aby se dovezla ovesná mouka, nebo abychom si ji umleli u nás, a bude po stížnostech. Dohromady by to nic nestálo, pane.“

„Jste čtverák, seržante, ale na mou duši, máte pravdu. Avšak na tomhle světě jsou sladší věci než ovesná kaše. Máte například sladkou dceru, Dunhame.“

„Je po matce, majore Duncane, a nemusí se schovávat,“ odpověděl seržant pyšně. „A krmili ji jen poctivou americkou moukou, ale nemusí se schovávat, pane.“

„To určitě ne, na mou duši. Když jsme již u toho, kamaráde, vyrukoval bych do přední linie se svou zálohou. Náš ubytovatel David Muir by se chtěl oženit s vaší dcerou a požádal mě, abych vám to řekl. Bojí se totiž, aby si neutřížil ostudu. A mohu dodat, že jistě polovina mladých důstojníků v pevnosti připijí na její krásu a mluví o ní od rána do večera.“

„To je pro ni velká pocta, pane,“ odpověděl suše otec, „ale věřím, že si mladí páni brzy najdou vzácnější předmět k rozhovoru. Doufám, že se Mabel za pár týdnů provdá za počestného muže.“

„Ano, Davy je počestný muž a to se nedá říci o všech ubytovatelích, seržante,“ odpověděl Lundie s lehkým úsměvem. „Mohu tedy říci tomuto jinochovi postřelenému šípem lásky, že má naději?“

„Děkuji vám za čest, ale Mabel je zasnoubena jinému.“

„A hrome, to bude rozruch v pevnosti! Ale jirak, když mám být upřímný, seržante, nemrzí mě to, protože nejsem velkým přítelem nerovných sňatků.“

„Souhlasím s vámi, pane, a nechci, aby se má dcera stala ženou důstojníka. Myslím, že by každé rozumné ženě mělo stačit, kdyby se provdala jen tak jako kdysi její matka.“

„A smím se zeptat, seržante, kdo je tím šťastlivcem, kterého chcete nazvat svým zetěm?“

„Stopař, pane.“

„Stopař!“

že nešlo o manželství. Co může člověk ještě chtít? Ta žena využila mého chvilkového citového vzplanutí, to je moje slabost, a svedla mě ke smlouvě, kterou soud shledal nezákonnou.“

„Jestli si dobře vzpomínám, Muire, byly na tu věc tenkrát dva názory.“

„Skoro každá věc má dvě strany, milý majore, a znal jsem mnohé, co měly tři. Ale ta žena, chudák, umřela a nezůstal žádný potomek, tak už to dál nemělo význam. Pak jsem měl obzvláštní smůlu se svou druhou ženou. Říkám s druhou, majore; z úcty k vám ustupuji vašemu názoru, že v prvním případě šlo o manželství. Ale ať to byl první nebo druhý sňatek, měl jsem s Jeannií Grahamovou, která umřela bezdětná po prvních pěti letech našeho manželství, velkou smůlu. Ale myslím, že kdyby byla Jeannie zůstala naživu, nikdy bych byl nepomyslel na jinou ženu.“

„Ale protože nezůstala naživu, oženil ses po její smrti ještě dvakrát. A máš chuť udělat to ještě potřetí.“

„Pravdě člověk nemůže odporovat, a vždycky ji rád uznám. Mám dojem, Lundie, že jste dnes smutný, a je tak krásný večer.“

„Ne, Muire, smutný ne, ale přiznám se, že trochu zamýšlený. Vzpomněl jsem si na mladá léta, kdy jsme spolu, já zemanův syn, ty farářův, běhali po rodných kopcích. Byli jsme bezstarostní chlápci a budoucnost nám nedělala hlavu. Pak jsem si s trochou lítosti uvědomil, jak se naše budoucnost vybarvila.“

„Snad si, Lundie, nestěžujete na svůj úděl? Dotáhl jste to na majora a brzo budete podplukovníkem, jestli zprávy nelžou. Naproti tomu já jsem se dostal jen o stupeň výš od té doby, co mě váš otec jmenoval důstojníkem, a jsem jen ubohým ubytovatelem.“

„A tvoje čtyři ženy?“

„Tři, Lundie, jen tři byly zákonné, i při našich liberálních, posvátných zákonech.“

„Dobrá, tedy jen tři. Víš, Davy,“ řekl major Duncan a nepozorovaně přešel k důvěrnému tónu svého mládí, jak tomu bývá u vzdělaných Skotů, když je něco zahřeje u srdce, „víš, Davy, že jsem si už dávno vybral, a víš, s jakými úzkostmi a nadějemi jsem čekal na šťastnou hodinu, kdy budu moci dívku, kterou mám tak dlouho rád, nazvat svou ženou. A ty ses bez jmění, bez jména, bez původu, bez jakýchkoli zásluh — myslím zvláštních zásluh —“

„Ne, to mi neříkejte, Lundie. Muirové mají dobrou krev.“

„Tak tedy s ničím jiným než se svou krví ses už čtyřikrát oženil...“

„Jenom třikrát, Lundie. Když budete říkat čtyřikrát, přestaneme být kamarády.“

„Ať je po tvém, Davy; je to stejně víc než dost. Pokud jde o manželství, naše životy se hodně lišily, to uznáš, starý kamaráde.“

„A kdo myslíte, majore, měl z nás obou ze života víc — řekněme si to tak upřímně, jako když jsme byli hochy.“

„Nemám, co bych skrýval. Moje léta pomalu uplynula v nesplněné naději, zatímco tvoje...“

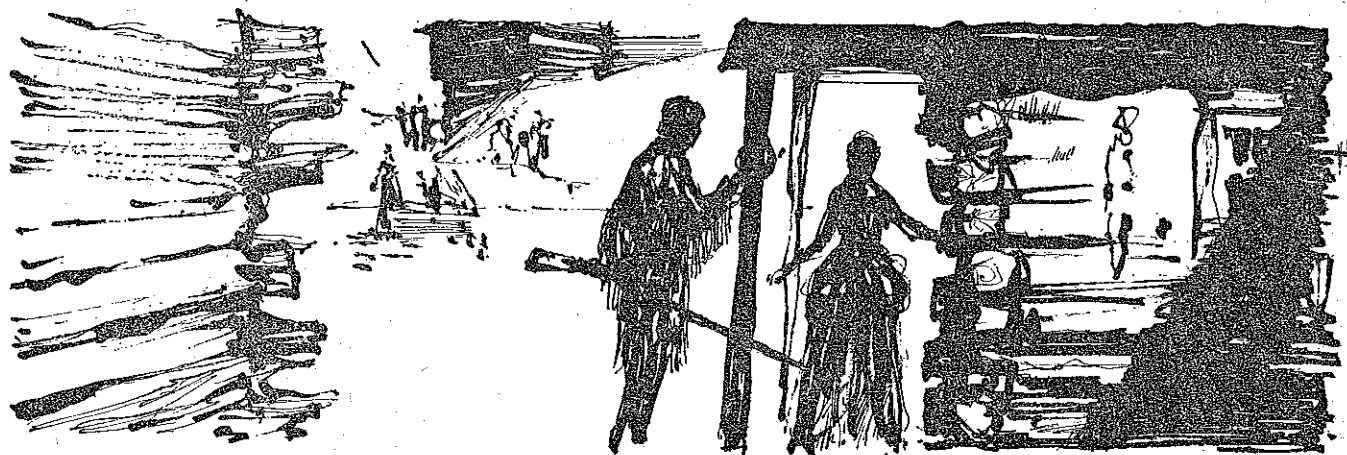
„Rozhodně ne ve splněné, čestné slovo, majore Duncan,“ přerušil ho ubytovatel Muir. „Při každém novém pokusu jsem si sliboval úspěch, ale zklamání je údělem muže. Žijeme v bláhovém světě, Lundie, to musíte uznat, a nejláhovější je život v manželství.“

„A přece chceš strčit krk do chomoutu už popáté?“

„Musím poznamenat, že teprve počtvrté, majore Duncan.“

„Myslím, že by sis měl lépe připomenout svoje postavení a svou krev, Davy. Věřím, že všechny čtyři tvoje ženy...“

„Přál bych si, Lundie, abyste přesněji počítal. Třikrát jedna jsou tři.“

„Aspoň tři tedy byly urozené?“

„Tři ano, majore, a byla to řádná manželství.“

„Ale čtvrtá byla dcera našeho zahradníka a to nebyl rovný sňatek. Nebojíš se, že sňatkem s dcerou poddůstojníka, který slouží v témže praporu, zhoršíš svoje postavení v pluku?“

„To právě bylo vždycky mou slabostí, majore, že jsem se ženil a nemyslel na důsledky. Každý má nějakou slabost, a moje je ženitba. Když už jsme si pohovořili o zásadách sňatků, mohl bych se vás zeptat, jestli jste byl tak laskav a promluvil se seržantem o té maličkosti?“

„Promluvil, Davide; je mi líto, že musím zklamat tvoje naděje a sdělit ti, že nemáš velké vyhlídky.“

„Že nemám vyhlídky? Důstojník a k tomu ubytovatel, a nepochodím u seržantovy dcery?“

„Je tomu tak, Davy.“

„A proč, Lundie, můžete mi to vysvětlit?“

„Děvče je zasnoubeno. Že by si už byli dali slovo a podali ruku nebo že by věc už byli zpečetili — tomu na mou duši nevěřím; ale je zasnoubena.“

„To je opravdu překážka, majore, ačkoliv není nepřekonatelná, když je srdce volné.“

„Máš pravdu; myslím, že v tomhle případě je srdce asi volné. Zdá se, že vyhlédnutého manžela vybral spíš otec než dcera.“

„A kdo je to, majore?“ zeptal se ubytovatel, který se díval na celou věc docela chladně, jak byl zvyklý.

„Nevím tady o žádném nápadníkovi, který by se mi mohl postavit do cesty.“

„Ne, ty jsi asi jediný slibný nápadník na celé hranici, Davide. Ten šťastlivec je Stopař.“

„Stopař, majore Duncane!“

„Nikdo jiný, Davide Muire. Stopař je ten muž. Ale mohu tvé žárlivosti trochu ulevit — podle mého názoru je ten sňatek spíš podle volby otcovy než dceřiny.“

„Také jsem si to myslel,“ zvolal ubytovatel a zhluboka si oddechl, jako by mu spadl kámen ze srdce. „Není možné, aby při mé znalosti lidské povahy...“

„Spíš ženské povahy, Davide.“

„Jen žertujte, Lundie, uvidíme, kdo se bude smát naposled. Není možné, že bych se mylil, pokud jde o náklonnost té mladé dívky. Mohu směle říci, že touží po vyšších cílech, než je Stopař. Pokud jde o něho samotného, čas ukáže.“

„Teď mi upřímně řekni, Davide Muire,“ zeptal se major a zastavil se před poručíkem pohlížeje mu upřímně do obličeje s komickým výrazem překvapení, jež dodávalo tváři starého vojáka směšný vzhled. „myslíš opravdu, že takové děvče, jako je seržantova dcera, se vážně zamiluje do muže tvých let, tvého vzhledu, a ještě bych dodal — tvých zkušeností?“

„Nevyznáte se v děvčatech, majore, proto jste ještě ve svých pětadvaceti letech svobodný. Náramně jste si protáhl to své mládenectví, majore.“

„A kolik je tobě, poručíku Muire, smím-li se ptát?“

„Čtyřicet sedm; nepopírám to, Lundie. Jestli dostanu Mabel, bude to šťastné manželství ještě aspoň deset roků. Myslím, že seržant Dunham není tak skromný, aby mu napadlo dát to svoje sladké děvče tak nepatrnému člověku, jako je Stopař.“

„Skutečně mu to napadlo, Davy; bere to docela vážně.“

„Dobře, dobře, majore, jsme přece staří kamarádi“ — oba mluvili chvíli skotským nářečím, chvíli zas obyčejnou řečí, podle toho, jak se v rozhovoru blížili k svým mladým letům, nebo se od nich vzdalovali — „a měli bychom vědět, co je žert, a co ne. Možná že ten dobrák nerozuměl mým náznakům.“

„Milý Davide, řekl jsem ti, co seržant odpověděl, a jistě chápeš, že můj vliv, na nějž ses tolik spoléchal, ti nepomůže. Pojdme si vypít skleničku na naše staré přátelství. Pak radši myslí na zítřejší výpravu a zapomeň co nejdřív na Mabel. Připjím na tvé štěstí, poručíku, nebo na rychlé uzdravení po tomhle útoku. Radím ti, abys byl v budoucnu opatrnější, protože by tě tyhle divoké kousky jednou mohly vytrést.“

„Díky, milý majore. Jsem vám neobyčejně zavázán za tuto službu a za všechny ostatní projevy vašeho přátelství. Kdybyste mi mohl prokázat ještě jedinou, byl bych si jist, že nezapomínáte na starého kamaráda z dětství.“

„Jestli je to rozumné přání, Davy, a jestli je mohu jako tvůj představený nějak splnit, tedy ven s ním!“

„Prosím vás, abyste mi našel nějaký úkol na stanici na Tisíci ostrovech, který by mě tam zdržel asi čtrnáct dní. Myslím, že by to stačilo, abych vyřídil celou záležitost k spokojenosti obou stran. Uvědomte si, Lundie, že to děvče je jediná bílá žena tady na hranicích, s kterou je možno se oženit.“

„Na pevnosti, i když je malá, by se vždycky pro tebe našla práce. Ale na Tisíci ostrovech to obstará seržant právě tak dobře jako generální ubytovatel, možná že ještě lépe.“

„Ale rozhodně ne lépe než plukovní ubytovatel. Obvykle posádky hodně plýtvají.“

„Budu o tom uvažovat, Muire,“ řekl major se smíchem, „a ráno ti řeknu. Ale zítra, hochu, bude skvělá příležitost, abys ukázal před dámou svoje umění. Jsi skvělý střelec a bude se střílet o ceny. Hleď ukázat, jak jsi obratný, a kdo ví, co se ještě nestane, než Oblak odpluje.“

„Myslím, že se zítra většina mladíků pokusí o štěstí v tomhle sportu, majore.“

„To určitě, a také někteří starší, když ty přijdeš. Abych tě povzbudil, zkusím si také párkrát vystřelit, Davy. Vš, že nejsem z posledních. A teď vám, pane Muire, přeji dobrou noc. Nezapomeňte na zítřejší střelbu.“

Ubytovatel odešel. Major zůstal v knihovně a přemýšlel o tom, co se právě zběhlo. Lundie Duncan byl zvyklý na poručíka Muira a jeho žertovné jednání, takže mu jeho chování nebylo tak nápadné, jak snad připadá čtenáři. Lidé sice jednají podle společného zákona, který je dán přírodou, ale jejich činy, myšlení, city a osobní vlastnosti jsou přitom nekonečně rozdílné.

KAPITOLA 11

*Nuť sedět sokola, člověku nezvyklého,
necvičeného psa jít za jelenem zas,
zkus spoutat proti vůli svobodného,
nebo chtěj na smutném poslouchat*

milý hlas.

Marně ses namáhal, marně jsi

ztrácel čas!

Chceš srdce zavřeně lásce snad naučit?

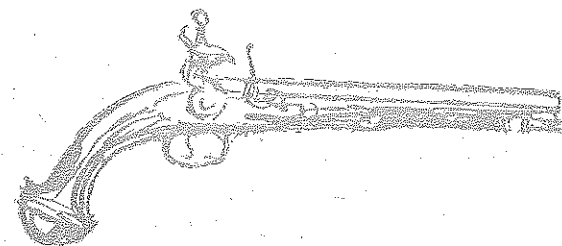
Jen pro ty láska je, kdo umí sladce

snít.

ZRCADLO SOUDCŮM

Málokdy se nějaká touha vyplní tak jako přání všech mladých vojáků z pevnosti, aby bylo příštího dne krásné počasí. V ročním období, o němž píšeme, už na Oswegu nebývala letní vedra. Stín lesů a svěží větry od jezera tak zmírňovaly sluneční žár, že noci byly vždy chladné a dny jen zřídka úmorné.

Teď bylo září — měsíc, kdy se přes pevninu a velká jezera často přeženou silné větry z mořského pobřeží. Jezerní plavci musí bojovat s vichřicemi, které zocelují jejich zdatnost a odvahu a zvyšují jejich odolnost. Za takového dne se shromáždila posádka Oswega, aby se zúčastnila „přehlídky zbraní“, jak ji žertem nazval velitel. Major byl vzdělaný muž, přinejmenším ve vojenství. Staral se, aby mladí vojáci četli a přemýšleli, aby rozuměli i odbornějším stránkám svého povolání. Přestože žil tak daleko od civilizace, měl dobrou a rozsáhlou knihovnu a ochotně půjčoval knihy každému, kdo chtěl číst. A z těchto knih našla cestu do pevnosti také oblíbená hra, která teď měla začít. Staré rytířské kroniky vtiskly této zábavě romantičnost, která se dobře hodila k povaze a zvykům vojáků z osamělé pevnosti v divočině. I když se horlivě chystala zábava, velitelé, kteří měli službu, nezapomínali na bezpečnost pevnosti. Kdo by se díval z pevnostního valu na rozsáhlou plochu jezera, jak se třpytí až k severnímu obzoru, a na dřímající, zdánlivě nekonečný les v druhé polovině panoramatu, mohl

by se domnívat, že se octl v zemi míru a bezpečí. Ale Lundie Duncan příliš dobře věděl, že se z těchto lesů v kterémkoli okamžiku může vyřítit na sta Indiánů připravených zničit pevnost a všechno, co je v ní. Věděl, že i zrádné jezero skýtá otevřenou a snadnou cestu, po níž se mohou v nestřeženém okamžiku přiblížit civilizovanější, avšak neméně zběsilí nepřátelé — Francouzi. Poslal do lesa stráže pod velením starších bdělých důstojníků, kterým už tolik na dnešní zábavě nezáleželo. V pevnosti byl ve zbrani velký oddíl. Měl rozkaz zachovávat pohotovost, jako by byl nablízku silný nepřítel. Při takových bezpečnostních opatřeních se mohl zbytek mužstva a důstojníků věnovat beze strachu ranní zábavě.

Závody se měly konat přímo na břehu jezera, na plošině západně od pevnosti. Byly tu pokáceny stromy a odstraněny kořeny, takže vznikla plocha vhodná pro přehlídky, výhodně chráněná zezadu vodou a z jednoho boku pevností. Když zde vojáci cvičili, mohli být přepadeni jen ze dvou stran. Poněvadž se mýtina prostírala daleko na západ a na jih, byli by útočníci museli opustit ochranný kryt lesa, než by se k vojákům nebezpečně přiblížili.

Ačkoliv řádnou zbraní u pluku byly muškety, přinesli si soutěžící k závodům asi padesát loveckých ručnic. Každý důstojník měl loveckou pušku pro svou zábavu; patřily zvědům a několika přátelským Indiánům, kteří se vždycky zdržovali poblíž pevnosti; a byly tu také rezervní pušky pro ty, kdo chodili lovit zvěř, aby doplnili zásoby. Asi pět nebo šest účastníků proslulo na hranicích jako zvlášť dobří střelci. Asi deset dalších tu pokládali za nadprůměrné střelce. A mnoho jiných bylo považováno za velmi obratné. Vzdálenost činila devadesát metrů a mělo se střílet bez opěry. Terčem byla jako obvykle deska s bílými kruhy kolem vyznačeného středu — „býčího oka“. První začali soutěžit obyčejní střelci, kteří předváděli svou obratnost v nepřilíš rozvázném boji. Zúčastnili se jen řadoví vojáci a nezbudili velký zájem u diváků, mezi něž dosud nepřišel žádný důstojník.

Byli to většinou Skoti, protože pluk byl sestaven před několika lety v skotském městě Stirlingu a okolí. Ale když přišel do kolonií, vstoupilo do něj, podobně jako seržant Dunham, mnoho Američanů. Tito vojáci z osad bývali nejlepšími střelci. Také v tomto předběžném závodě bylo sotva za půl hodiny jasno, že nejlepším je zatím mladý Holanďan z kolonie New York. Právě o tom všichni hovořili, když se na cvičišti objevil nejstarší kapitán provázený důstojníky a jejich manželkami. Za nimi šlo ještě asi dvacet žen a mezi nimi krásná a zářící

Mabel Dunhamová, jež se těšila všeobecné pozornosti. Tři ženy patřily v pevnosti k urozené vrstvě — byly to manželky důstojníků, a Mabel tu byla skutečně jedinou volnou dívkou, s níž se mohl důstojník oženit, jak již prohlásil ubytovatel.

Pro diváky stálo u jezerního břehu nízké prkenné pódium. Nedaleko visely na sloupu ceny. První lavice na pódiu byla vyhrazena pro tři důstojnické ženy a jejich děti. Mabel a ženy poddůstojníků usedly na druhou lavici. Manželky a dcery řadových vojáků se shlukly vzadu. Některé stály, jiné seděly, jak našly místo. Dámy vpředu si Mabel zvědavě prohlížely. Skromná, vážná a jemná dívka se jim líbila, ale přesto se k ní chovaly odměřeně, s vědomím společenských rozdílů, které byly tady v pevnosti přesně vymezeny.

Jakmile se tato významnější část obecnosti usadila, dal major příkaz, aby závod pokračoval podle pravidel předepsaných v jeho rozkaze. Asi deset nejlepších střelců z pevnosti se postavilo na stanoviště a začali jeden za druhým střílet. Soutěžili bez rozdílu důstojníci i prostí vojáci, ale směli se zúčastnit i národní hosté. Záhy se zjistilo, že všichni byli tak dobrými střelci, že zasáhli buď černý bod ve středu terče, nebo bílý střední kruh, jak se dalo čekat u mužů, jimž byla střelba potěšením a u nichž i jejich život závisel na obratném zásahu. Druzí, kteří je vystřídali, už byli méně jistí. Jejich kulky zasáhly jen jednotlivé kruhy kolem středu terče.

Kdo neuspěl v prvním kole, nemohl podle pravidel soutěže pokračovat v druhém. Pobočník, který zastával v tomto turnaji úlohu ceremoniáře a hlasatele, vyhlášoval jména těch, kdo postoupí do dalšího kola, a upozorňoval, že ten, kdo se nezúčastnil střelby do terče, se z dalšího závodění vylučuje. Tu přišli na stanoviště Duncan, ubytovatel a Jasper Sladká voda. Stopař pomalu přecházel opodál bez své milované pušky — bylo to neobvyklé, ale všichni chápali, že tím dává najevo, že nechce soutěžit o vyhlášené ceny. Když se major Duncan vesele ubíral na stanoviště, všichni mu ustupovali z cesty. Velitel se postavil, zdvihl nedbale pušku a vystřelil. Kulka minula střed o několik palců.

„Major Duncan se vylučuje z další soutěže!“ oznámil pobočník. Řekl to nahlas a zasněženým tónem. Všichni starší důstojníci a seržanti pochopili, že chybná rána byla vypálena záměrně; zato mladší důstojníci a řadoví vojáci tím byli povzbuzeni, aby pokračovali v závodění, protože se přesvědčili, že se pravidla soutěže zachovávají nestranně.

„Teď je řada na vás, Sladká vodo,“ řekl Muir, „a

jestli nebudete lepší než major, prohlásím, že dovedete lépe zacházet s veslem než s puškou.“

Hezký Jasper se zarděl, stoupl si na stanoviště a pohlédl letmo na Mabel. Viděl dobře, jak se krásná dívka naklání, aby spatřila výsledek. S nenápadnou pečlivostí vložil hlavěň pušky do levé dlaně, zvedl ji a její ústí na okamžik znehybnělo; pak vystřelil. Kulka prošla přesně středem terče. Byla to dosud nejlepší rána, protože ostatní se spíš jen dotkly kresby.

„Výborně, pane Jaspere,“ řekl Muir, jakmile byl výsledek ohlášen. „Byla to rána, za kterou se nemusí stydět ani starší muž se zkušenějším okem. Myslím ale, že jste měl zároveň trochu štěstí, jak u mladých bývá, protože jste nemířil pečlivě. Jste možná rychlý, Sladká vodo, ale se zbraní nezacházíte promyšleně a vědecky. Prosím vás, seržante Dunhame, požádejte teď dámy, aby se dívaly pozorněji. Ukážu vám teď, jak se zachází s puškou, abych tak řekl, rozumově. Připouštím, že Jasper trefil, ale ze šťastné rány se střelec ani z poloviny tak netěší, jako když ji vypálil vědecky.“ Po celou tu dobu se ubytovatel chystal na vědecký pokus; ale nezačal střílet, dokud se neujistil, že se Mabel i ostatní ženy na něho zvědavě dívají. Ostatní mu z úcty k jeho hodnosti udělali místo, jen velitel stál nedaleko. Muir ho oslovil důvěrným tónem:

„Víte, Lundie, leccos se dá získat, když vzbudíte ženskou zvědavost. Je to hybná páka, a když ji správně použijete, může vás dovést k příjemným koncům.“

„Máš pravdu, Davy, ale zdržuješ nás svými přípravami! Podívej se, přišel i Stopař a chce se poučit z tvých velkých zkušeností.“

„Buďte zdrav, Stopaři, přišel jste se také přiučit nauce o střelbě? Nechci své vědomosti zavírat na zámek. Vítám každého, kdo chce něco získat. Nechcete si sám vypálit jednu ranku?“

„Proč bych střílel, ubytovateli? Nepotřebuji žádnou z vypsanych cen. A střílet o čest také nepotřebuji, toho jsem už užil dost; jistě uznáte, že nejlepší ctí je překonávat sám sebe. Nejsem děvče, abych nosil čepce.“

„Pravda, ale možná že je tu žena, které si vážíte a nosila by jej pro vás...“

„Nuže, Davy,“ přerušil ho major, „buď střílej, nebo ustup. Pobočník je už netrpělivý.“

„Ubytovatel a pobočník se zřídka shodnou, Lundie; ale jsem už stejně připraven. Ustupte trochu, Stopaři, aby dámy viděly.“

Poručík Muir nyní zaujal s naučenou elegancí palební postavení, zdvihl pomalu pušku, sklonil, zase ji zvedl, to opakoval několikrát, až konečně vystřelil.

„Úplně mimo cíl!“ zavolal pobočník, který znamenal zásahy, dohrátý rozvlekou vědou ubytovatelovou.

„Mimo cíl!“

„To není možné!“ zvolal Muir a zrudl hněvem a hanbou. „To není možné, pobočníku. Tak neobratný jsem v životě nebyl! Prosím dámy, aby spravedlivě rozsoudily.“

„Dámy zavřely oči, když jste vystřelil,“ řekl jeden ze šprýmařů posádky. „Vaše přípravy je poplašily.“

„Nevěřím, že by mě dámy tak pomluvily, a neuznávám takovou urážku,“ odpověděl ubytovatel. „Spikli jste se, abyste poctivého člověka připravili o to, co mu patří.“

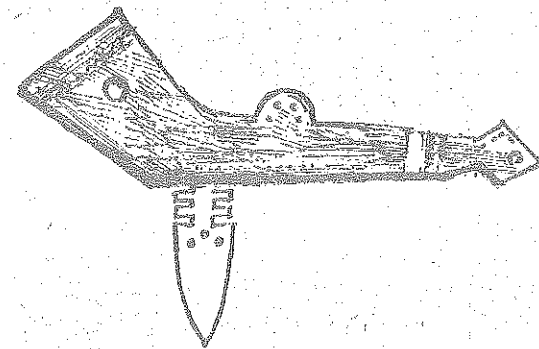
„Je to chybná rána, Muire,“ řekl major se smíchem. „Teď si klidně sedni a smíř se s ostudou.“

„Ne, ne, majore,“ poznamenal po chvíli Stopař, „ubytovatel je dobrý střelec na pomalý cíl a na malou vzdálenost, ač jinak nemá zvláštní schopnosti, když dojde ke skutečné přestřelce. Překryl Jasperovu střelu, jak zjistíte, jestli bude někdo tak hodný a podívá se na terč.“

Stopařovy obratnosti a jeho bystrého a přesného postřehu si všichni tak vážili, že diváci začali kolísat, jakmile to řekl. Asi deset jich běželo k cíli, aby se přesvědčili. Tam skutečně shledali, že ubytovatelova střela prošla otvorem, který zanechala Jasperova kulka. Průnik byl tak přesný, že museli terč asi minutu prohlížet, než si byli jisti. Potvrdilo se, že Stopař měl pravdu, když našli v pahýlu kmene, o který se terč opíral, dvě kulky na sobě.

Vtom vzbudil pozornost Stopař, který šel na stanoviště.

„Podívejte se na Stopaře — chce zkusit štěstí,“ řekla kapitánova žena ubytovateli.

„Protestuji, majore Duncane, protestuji,“ zvolal Muir. Spěchal ke stanovišti a mával oběma rukama, aby dodal svým slovům důrazu. „Rozhodně protestuji, pánové, aby byl Stopař připuštěn do soutěže se Zvěrobijkou. Nemluvím ani o starých zvyklostech, ale je to příliš dlouhá puška, než aby směla soutěžit s vojenskými puškami v závodě o dovednost.“

„Zvěrobijka odpočívá, ubytovateli,“ odpověděl Stopař klidně, „a nikdo nemá v úmyslu ji rušit. Ani mi nenapadlo, že bych dnes natáhl kohoutek, ale seržant Dunham mě přesvědčil, že bych neprokázal dost cti jeho krásné dceři, kterou jsem doprovázel do pevnosti, kdybych se nezúčastnil závodu. Jak vidíte, ubytovateli, střílím z Jasperovy pušky a ta jistě není lepší než vaše.“

Poručík Muir se musel uklidnit a všichni pozorovali Stopaře. Vysoká postava slavného vůdce a lovce působila neobyčejným dojmem, když se postavil a lehkým pohybem, jenž ukazoval, jak dobře zná sílu lidského těla i sílu zbraně, zvedl pušku. O Stopaři se nedalo říci, že je krasavec, i když svým zevnějškem budil tolik důvěry a úcty. Jeho vysoké, svalnaté tělo bylo téměř dokonalé, ale byl příliš hubený. Paže a nohy měl tuhé jako jezdecký bič. Vcelku však působil dojmem hromotluka. Přitom se pohyboval přirozeně a ladně. Protože byl tak klidný a vyrovnaný, vypadal důstojně, jak také odpovídalo jeho vynikajícím zásluhám a cenným službám, o nichž všichni věděli. Jeho poctivá, upřímná tvář byla do bronzova opálená a svědčila o tvrdém životě na čerstvém vzduchu. Ztvrdlé a upracované svalnaté ruce prozrazovaly jeho sílu. I když v jeho zevnějšku nebylo nic obzvlášť něžného nebo jemného, co by získávalo ženy, když zdvihal pušku, upíraly se na něho všechny ženské oči, nadšené jeho nenuceností a mužností. Zamířil, že to zrak sotva postřehl; obláček kouře se mu ještě vznášel nad hlavou, ale pažba už byla na zemi a Stopař se opíral o hlaveň. Poctivá tvář se mu rozzářila obvyklým, tichým, srdečným smíchem.

„Kdyby člověku mohlo něco takového vůbec napadnout,“ zvolal major Duncan, „řekl bych, že i Stopař terč minul.“

„Ne, ne, majore,“ řekl Stopař s jistotou, „to by bylo odvážné tvrzení. Nenabíjel jsem pušku a nevím, co v ní bylo; ale jestli to bylo olovo, zjistíte, že moje kulka zarazila hlouběji ubytovatelovu i Jasperovu, nebo nejsem Stopař.“

Volání od terče potvrdilo, že je to pravda.

„To není všechno, hoši,“ volal vůdce, který se teď pomalu ubíral k pódiu s ženským obecním. „Jestli se má kulka jen dotkla prkna, budu to pokládat

za chybnou ránu. Ubytovatel naštlpl terč; uvidíte, že poslední střela neodrazila ani třísku.“

„Máte pravdu, Stopaři,“ odpověděl Muir, který se zdržoval blízko Mabel, ale styděl se dát se s ní do hovoru před manželkami důstojníků. „Prorazil jsem terč a tím jsem udělal cestu vaší kulce, která proletěla mou dírkou.“

„Nuže, ubytovateli, teď se bude střílet do hřebíku a uvidíme, kdo jej vrazí hlouběji, jestli já, nebo vy. Nechtěl jsem dnes ukazovat, co dokáže puška, ale když už jsem se dal do boje, neobrátním se zády k žádnému vojáku krále Jiřího. Čingaguk je venku, ten by mě donutil, abych předvedl několik jemností střeleckého umění. Ale jestli vás ani hřebík nezastaví, pocvičíte si s bramborem.“

„Vy se dnes moc vychloubáte, Stopaři! Ale ujišťuji vás, že nemáte před sebou zelenáče z osad nebo z města.“

„Vím to dobře, ubytovateli; nepopírám, že máte zkušenosti. Žijete už léta na hranicích. Slychal jsem o vás v koloniích a mezi Indiány už tak dávno, že by to vydalo za jeden lidský život.“

„No, no,“ přerušil ho Muir, „přehánáte, člověče, nejsem tak starý.“

„Příznám vám, co si zasloužíte, poručíku, i kdybyste zvítězil v střelbě na brambor. Říkám jen to, že jste strávil celý dlouhý život jako voják v místech, kde má denně slovo puška. Vím, že jste spolehlivý a obratný střelec, ale přesto nejste pravým, rozeným střelcem; říkal jste, že se chlubím — myslím, že nemluví o svých činech naprázdno. Co v člověku je, to mu nevezmete, a nic vám není platno, když jeho schopnosti popíráte. Ať mezi námi rozhodne seržantova dcera, jestli vás nebude mrzet tak hezký soudce.“

Stopař imenoval za rozhodčího Mabel, protože se

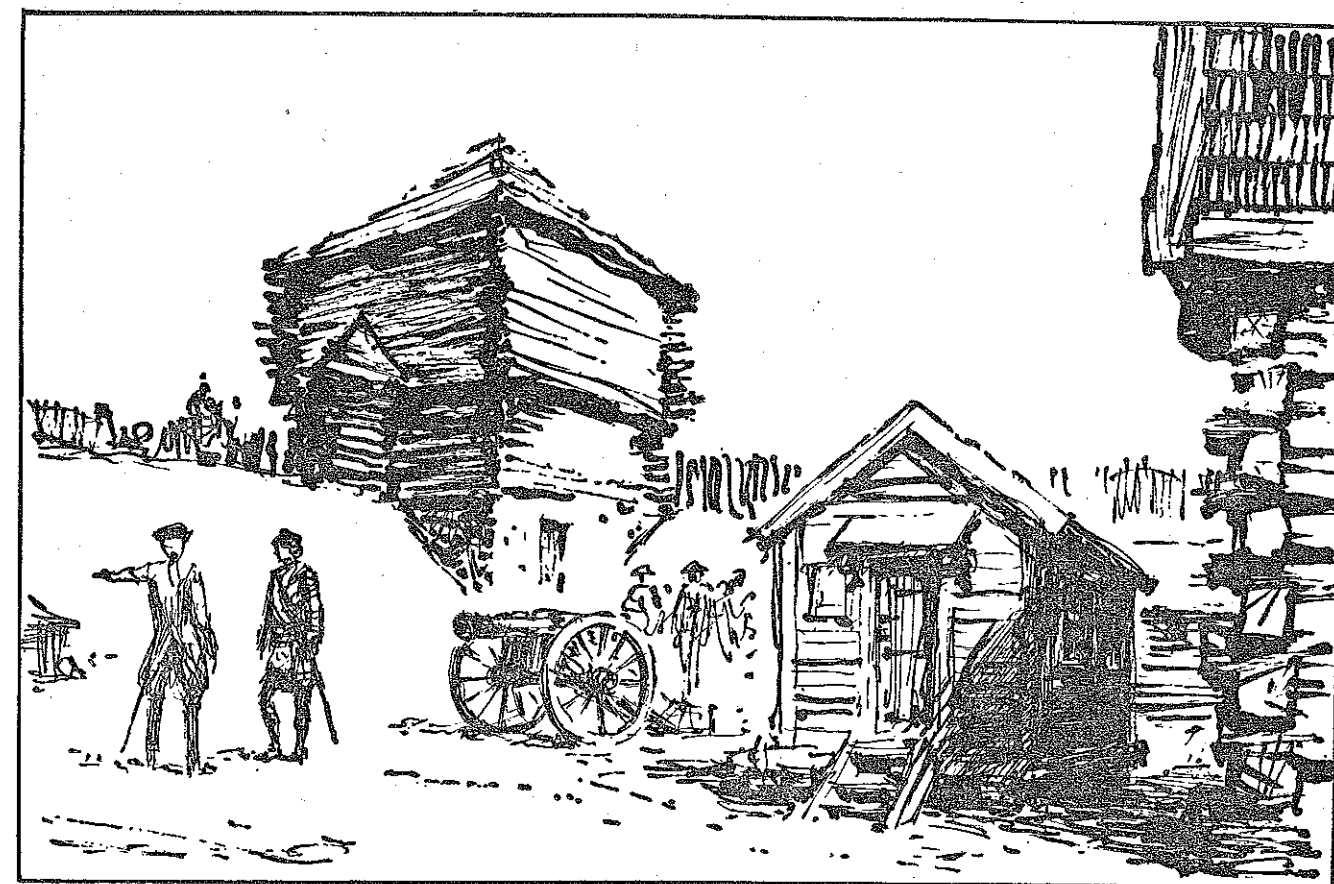
mu líbila a protože v jeho očích společenský stupeň neměl žádnou cenu. Ale poručík Muir cítil před ženami důstojníků rozpaky.

„Ať je podle vás, Stopaři,“ odpověděl, když přemohl nejistotu. „Ať je tedy seržantova dcera — měl bych říci jeho krásná dcera — naším rozhodčím. Jí věnujeme cenu, kterou jeden z nás určitě získá. Jak vidíte, dámy, Stopařovi se musí vyhovět, jinak bychom si byli vybrali za soudkyni jednu z vaší vzácné společnosti.“

V té chvíli byli vyvoláváni soutěžící; ubytovatel se svým soupeřem odešli a zakrátko začalo druhé kolo. Do terče byl lehce zabodnut obyčejný kovářský hřebík s načerněnou hlavičkou. Střelec jej musel zasáhnout, jinak vypadl z další soutěže. Do druhého kola nebyli připuštěni ti, kdo propadli ve střelbě na střed terče.

V závodě zůstalo asi šest uchazečů. Jeden nebo dva, kteří v předchozím boji sotva zasáhli cíl, se raději vzdali, aby si uchovali dobrou pověst, protože si byli jisti, že neobstojí v tomto náročnějším závodě. První tři střelci v soutěži propadli. Jejich střely dopadly sice blízko hřebíku, ale žádná se ho nedotkla. Jako čtvrtý střelil ubytovatel, kterému se po jeho obvyklých dlouhých přípravách k ráně podařilo urazit kousíček hlavičky. Kulka dopadla vedle hrotu. Nebyl to skvělý zásah, ale střelec se i v tomto kole umístil.

„Vyzval jste se zdravou kůží, ubytovateli, jak se říká v osadách,“ zvolal Stopař se smíchem, „ale s takovým kladivem byste stavěl dům dlouho. Teď vám ukáže Jasper, jak se má udeřit hřebík na hlavičku, jestli mu ještě neubyl na síle paže a hbitosti oka. Měl byste větší úspěch, poručíku, kdybyste se při střelbě nestavěl tak vojensky. Střelecké umění je dar přírody a musí se provádět přirozeně.“

„Uvidíme, Stopaři; tvrdím, že jsem do hřebíku klepl velmi slušně. Pochybují, že se v tomto pluku najde ještě jedno kladívko, jak vy říkáte, které by dokázalo znovu totéž.“

„Jasper není voják Pětapadesátého, ale už si jde tuktout.“

Než Stopař domluvil, narazila kulka Sladké vody přímo na hřebík a zarazila jej do terče o prst hlouběji.

„Teď se připravte, že ho dorazím, hoši,“ zvolal Stopař

a stoupl si na Jasperovo místo, sotva hoch ustoupil. „Není třeba nového hřebíku. Vidím jej, i když se barva setřela, a co vidím, to také zasáhnu na sto kroků, i kdyby to bylo jen komáří oko. Pozor, přibíjím!“

Puška zarachotila, kulka hvízdla a hlavička hřebíku zmizela v prkně, přikryta kouskem rozplesklého olava.

„Opravdu, Jaspere,“ pokračoval Stopař — spustil pažbu na zem a mluvil dál, jako by o svém výstřelu

ani nevěděl — „den ode dne jsi lepší. Ještě pár výprav se mnou po souši, a nejlepší střelec na hranici si bude pokládat za čest s tebou soupeřit. Ubytovatel je hoden úcty, dál však už nepokročí. Ale ty, Jaspere, máš nadání a jednoho dne budeš moci vyzvat k soutěži kteréhokoli střelce.“

„Počkat, počkat, Stopaři,“ zvolal Muir, „říkáte, že dotknout se střelou hlavičky je jen hodno úcty? Vždyť je to vrchol umění. Nejprostší člověk bez zvláštních citů ví, že právě lehký dotek ukazuje mistra. Ale vaše rány kladivem svědčí o hrubosti a slabém výcviku. Když chybíte, je jedno, jestli je to o celou míli, Stopaři, ale zásah je zásah, ať zranil, nebo zabil.“

„Nejjistěji rozhodnete tento spor v dalším zápase,“ poznamenal Duncan, „a to bude soutěž s bramborem. Vy jste Skot, pane Muire, a dal byste přednost koláči nebo bodláku. Ale pohraniční zákon určil americkou rostlinu a to je brambor.“

Protože na majoru Duncanovi bylo už trochu znát netrpělivost, Muir již neprotahoval závod rozvleklými poznámkami a soustředil se k další výzvě. Po pravdě řečeno, ubytovatel nevěřil, že bude mít v příštím závodě úspěch, a vůbec by se soutěže nezúčastnil, kdyby byl předvídal, že dojde ještě k tomuhle kolu. Ale major Duncan se suchým skotským humorem tajně přikázal, aby byl připraven ještě třetí závod, hlavně proto, aby Muirovi srazil hřebínek. Když bylo všechno hotovo, byl Muir volán na stanoviště. Pomocník držel brambor a byl připraven jej vyhodit do vzduchu. Vybral hodně velkou hlízu a stál dvacet metrů od stanoviště. Na střelcovu výzvu „hod“ měl brambor vyhodit ne příliš vysoko do vzduchu a bylo pak na střelci, aby jej probil kulkou, než dopadne na zem.

Ubytovatel to kdysi mnohokrát zkoušel, ale jen jednou se mu ten nesnadný kousek podařil. Teď se s jakousi slepou nadějí pokoušel znovu, ale předem bylo jisto, že ho stihne nezdar. Brambor vyletěl do vzduchu, puška vystřelila, ale terč zůstal neporušen.

„Vpravo v bok a odchod, ubytovateli,“ řekl major a smál se svému kousku, „čest získat hedvábný čepec se teď vznáší mezi Jasperem Sladkou vodou a Stopařem.“

„A jak závod ukončíme, majore?“ zeptal se Stopař. „Budeme střílet do dvou bramborů, nebo rozhodne vzdálenost mezi středem a slupkou?“

„Rozhodne vzdálenost od středu, jestli bude nějaký rozdíl, jinak se musí střílet do dvou bramborů.“

„Tohle bude pro mne, Stopaři, hrozný okamžik,“ poznamenal Jasper, když šel na stanoviště. Obličej mu zbledl napětím.

Stopař se na něho vážně podíval. Pak požádal majora o chvílku strpení a šel s přítelem dál z doslechu, než promluvil.

„Zdá se, že ti na tom záleží, Jaspere?“ poznamenal lovec a podíval se přitom mladíkovi do očí.

„Přiznám se, Stopaři, že mi ještě nikdy na úspěchu tak nezáleželo.“

„A chceš překonat i mne, starého osvědčeného zálesáka? — A k tomu v mém vlastním umění? Sřeiba je můj dar a žádná obyčejná ruka se mé ruce nevyrovná.“

„Vím to, Stopaři, vím, ale přece...“

„Co je, hochu? Mluv otevřeně, mluvíš s přítelem.“

Mladík sevřel rty, zakryl si dlaní oči a střídavě červenal a bledl jako děvče, vyznávající se ze své lásky. Pak stiskl Stopařovi ruku a řekl klidně jako člověk, u něhož mužnost přemohla všechny jiné city: „Obětovat bych třeba ruku, Stopaři, jen kdybych mohl nabídnout ten čepec Mabel Dunhamové.“

Lovec sklopil oči. Když šel pomalu zpátky k stanovišti, bylo vidět, jak je hluboce zamyšlen nad tím, co právě slyšel.

„Určitě bys nestřelil do dvou bramborů, Jaspere,“ poznamenal najednou.

„Vím, a právě to mě mrzí.“

„Jak zvláštní tvor je člověk! Baží po tom, co mu není dáno, a lehkomyšlně zachází se svými dary. Nevadí — nevadí. Jdi na stanoviště, Jaspere, protože major čeká; a poslechni mě — musím zasáhnout aspoň slupku, jinak bych se už nemohl ukázat v pevnosti.“

„Vím, že se musím podřídit osudu,“ odpověděl Jasper. Bledl a červenal se jako předtím, „ale pokusím se o to, i kdybych měl umřít.“

„Jak zvláštní tvor je člověk,“ opakoval Stopař a ustoupil zpátky, aby přítel měl dosti místa na míření; „přehlíží svoje nadání a baží po schopnostech druhého!“

Brambor vyletěl. Jasper vystřelil a pokřik, který následoval, ohlásil jeho úspěch, dřív než ceremoniál oznámil, že Jasperova kulka proletěla středem bramboru nebo tak blízko středu, že to platilo stejně.

„To je soupeř, který je vás hoden, Stopaři,“ volal major radostně, když se lovec postavil na stanoviště, „a těším se, že uvidíme střelbu do dvou bramborů.“

„Jak zvláštní je člověk!“ opakoval lovec, který si zřejmě sotva uvědomoval, co se kolem něho dělo, zabrán do svých úvah.

„Hod!“

Brambor vyletěl, puška zarachotila — bylo to právě v okamžiku, kdy se zdálo, že se černý míček zastavil ve vzduchu, neboť střelec zřejmě mířil s velkou po-

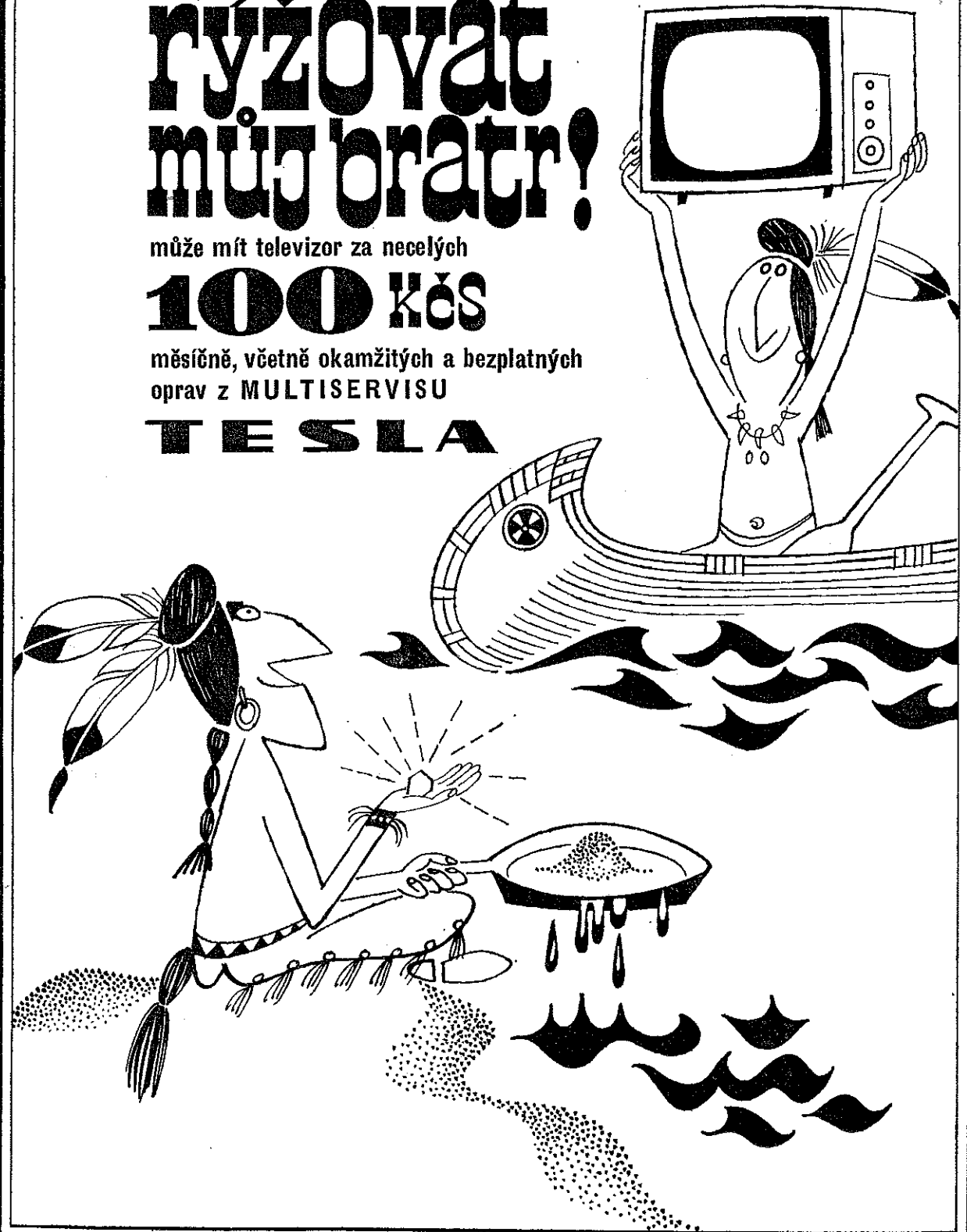
Nemusí víc rýžovat můj bratr!

může mít televizor za necelých

100 Kčs

měsíčně, včetně okamžitých a bezplatných
oprav z MULTISERVISU

TESLA

VŠICHNI PROCHAJÍ

DO MULTISERVISU

TESLA

NEJÍ DIVU, UŽÍVAT
TELEVIZOR ZA NECELÝCH

100 KčS

MĚSÍČNĚ, VČETNĚ BEZPLATNÉ
A OKAMŽITÉ SERVISNÍ SLUŽBY

TO SE VYPLATÍ!

M
L+K